

Aantekeningen betreffende het verblijf van Czaar Peter I. in Nederland in 1697-1698 en 1716-1717

<https://hdl.handle.net/1874/26446>

Geschenk van den heer
G. D. C. Suurmondtt, te Utrecht,
aan het Historisch Genootschap.

3 Febr. 1855.

Gefoliceerd 30-6-1969

Het Handſchrift betreffende het verblyf van Czaar Peter hier
te lande in 1697 en 1717 is genaken door Jan Jorſſen ~~in~~ ⁱⁿ ~~1808~~
van Zaandam, en heeft thans niets meer te beduiden. Schaekema
en zyn genootſchap, getiteld: Peter de Groot in Holland en Zaanland
dat in der tyd nog al afkeed had, heeft het reeds bekend gemaakt
A. van Geuns, Description de la ville de Zaandam (franſch e. Hoſt.)
heeft hem daarna gevolgd. Het bevat over het algemeen meer
te oedelen dan genuedenis, en behoort vooral niet door het Historiſch
Genootſchap te worden uitgegeven. Het is daarbij, niet volledig.
De brief van den Czaar, waaren by de Staten generaal kennis geeft
van zyn ſperantſchap ſtaat in den Europeſche Mercurius (1697. 2^e
ſtuk. p. 101). Zie verder nog Europeſche Mercurius 1698. 1^{ſtuk}
p. 57. 250, 207 e. 2^e ſtuk p. 32 alwaar byzonderheden voorkomen
die in dit handſchrift niet vermeld ſtaan. Over de komſt van
1717) eigenlyk kwam by den 17 december 1716 met de tredeſchuit
reeds te Amſterdam) kan men breeder en vollediger bericht
vinden in den Europeſche Mercurius van 1716 e. 1717, alwaar
die particulariteiten in het Handſchrift vermeld, breeder omſchree-
ven ſtaan, en naar het my voorkomt zat genoemden Mercurius
zuid getrokken zyn. - Indien men verſtaakt wil te wel de
ſchryvers opgeven, die over den Czaar en zyne komſt in Holland
enz. gehandeld hebben. -

Kan dit niet in de Chronyk
opgenomen worden. Zo ja, dan
behooren die ſchryvers vermeld te worden,
ten einde te zien byden, dat nog die letteratuur
ook magtig zyn. -

Voor
Alphie Dircks

Mij is vergadht van den geloofwaardigs ydree
J. x. b. die vddel Jan voor looyman in moscovien
is gdwddt, Dat

Aldere (ex dñits) alderander) Zaarev medijstodijt
oftu groot vorst van moscovien, leggdind sode siche
du zijnde sode ednouwte, verest oft belustt, ad sijn
lijf doctor, dat desolde hem denijg medicien sindingen
tot slijgtinge van dito quaal, Welcke medicien hij in
gdnomij gdeft, Doch wijnijg tijdt daer in soer sijnlijck
daer wordte overledde zijnde, Wader over de onderdanc
sode ontstelt wari, y sijnde dat gemelde doctor, Zijn
Zaarev medijstodijt sgdoy gaddt, daer togy hij dayde
vrotstede, y verlaerde dat hij solfs dito medicien
dort gaddt geyroeft dind gsmadelt, voor y al der
hij desolde sijn Zaarev medijstodijt gaddt Jngdyden,
sijne moeste hem destdt niet sdey, sijn wilde hem
straffy in swoodt sijn, du om sijne voor te sorn
soe wdt hem gdrade van sodehou sdey, sich met
de vlnest te salvdry, Het ~~dat~~ welcke hij wdrchstellij
madelt, in bodelader selddey, denijg mijly vde, ex
den sathol of sdrck sdey sijn, sijne konst ter
ooy van de onderdanc, sdelcke gdwaydnt in grote
getale daer na ter marodey, daer gdecomij zijnde
wordt sijn gemelde doctor machtyg, y gdtbe desolde
ex den barbarische wijse ter doot gebrayt, naudtelijck
sijn stonde ex de adde, met yidch, degdu, y ander
doodlijck gdwde, met de sgdrye pinte om gooy,
y ontledde dit doctor, y wijde hem modder madt
van booy nader, y ontfangy also wddelick ex de
sgdrye pinte van dat doodlick gdwde, dat gedade
zijnde, Bachtij sijn desolde ad gnt. pot.

Na de doot van gemelde Zaarev medijstodijt
gdeft Zijn ondtste soen Ivan (dat is, Jan) gdrdyck
Doch also hij blint was, oft bij na niet sij y koud
y niet so sgrander van sstandt als zijn broeder
sclutew (dat is, Pieter) soe is na sloep van wijen
tijdt, desolde nederu Jan, ddrdydinge ogde

† gbooyd
de 1 Jun
v. 1672 †

Juan Nam Desolus ty goore waer, en Pieter in
dy strijt, Doyg terwyls Pieter te veld was, so
komt Jan te sterven, Doch soecht Baden Jantzen,
Pieter Bradolich om gyt luy te laten bringe
omnu alidan, Baden Man, y hade solwe op dy tgroon
te bringe (wader door, men soecht, vinder sulore
altdaer Reddys, dat als gij gaat, Zyn gooff
gddurigs, Gden y wader, draijt, als voer Zyn iduarne
vdel bewddys / Doyg andru soegg, dat Gden sulore
noeg den sint Zinde, door terwyls oft te strijde
is overgdkomd) Doch na vdel ongedmacht y strib
bdlingy, is Pieter op dy tgroon bewddigt, en
gdoft sin Jantzen de primidus sexsin gvaangy doyssette
y harz man, op den dijlandt ydbannd.
Naddmael de doctord, gdmelde Zaarcs maijsteyt
gdrady gdelly, om Zyn liegaden te odffond met
arbdijdy, gyt wdelche voor sin qual sover goot soude
Zyn / En also gij lust gaddes om soegdy te gelye
timmerdy, so gdoft gij sics tot dat ambagst beyde
y gyt solwe Nddrtigs wadergdnomd, en om sulore
met foundamnt volcomd te lddry y Alstara,
so gdoft gij alhier tot saandam dwige timmerliddy
dodu gnyry, voor 50 gl. ydr madnt, y dadr y bovy
10 stuyve. 5' dadygs voor Root gelt, van wdelche ydu
nyngy de wrydy, oft andru vryndy, tot amtdrdam
y alhier by Jan Brodr, alle Maandy 40 gl. Ronde
outfangy, der wt gdnoty sij solfs in moscovij
gdmelde timmerliddy gdnoty van Zyn Zaarcs
maijsteyt vdel vryndtschay, y was sover gdmdd
sadem met gader, sij gdelly dichwils y mdnygsmad
met Bdm ad den taffol gdydy y gdronckdy,
Bij wilde van haer liddy, niet anders gdnadnt
Zyn, als Pieter timmerman.
Dit gddurde, dat gij wilde wdrckdy, togy Arjen
baronth. (alms, motu) Alder dat dert dy segy
Ronde makdy, dake met doduvdel volck arbdijddnd
Zyn Ozaarcs maijsteyt soude beas van gyt odne
s'er Zyn, y Arjen motu, van gyt andru

te die dijn, begonnd sij dleke met Zijn Volck, den
fegie te maken van den grooten op den tinnend
naatt malkeandry, aldaer arbide men nderstige
y ijdrigs om got indtrefegay. Made ddwile
dat a. motu gdm dat ambarct befonder wel
vdrftont, so koudt Zijn czaarce maifstijt, niet
so ras voor t arbide / d'gter om dat bij ad d' d' d'
foude blijd / so wdr d' d' planck y and' gont
ddwleke bij got fegie van a. motu, bij dag was
gdrdt gdmacht, bij laty axont, daer bij van
d' g' g' adt, y ad dat fegie gdmacht, daer Zijn
czaarce maifstijt, baas af was / onder t' d' d'
motta d' van got and' fegie, wddrom and'
gont gdrdt maky. In souma, p' d' d'
tinnendman Zijn fegie was d' d' gdmacht.

De morcoviters koudt niet wel d' d' d', y Zijn
daer ovd' f' d' d' d', dat g' d' f' d' d', so wdd
gont van d' faandamnd' tinnend d' d', y gdm
so gdmddu bij d' d' d' d' d', d' d' d' d' d' d' d' d'
f' d' d' d' d' d' d', dat f' d' so wdd ind' d' d'
winn, dan f' d' d' d' d'. Dan d' d' d' d' d'
te antwoort, als g' d' d' so g' d' d', y wdd
koudt d' d' d', g' d' d' d' d' d' d', dan f' d' d'
g' d' d' so wdd d' d' d' d'.

Daer Zijn al w' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
morcoviters g' d' d', onder and' d' d' d' d' d' d' d'
ddwleke van Zijn czaarce maifstijt f' d'
bdmint y g' d' d' was, ddwleke ad d' d' d' d'
nagelaty wddim d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
g' d' d' van w' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'.

(Dus vdr got g' d' d' d'
van J. x: b:)

In de Jaer 1697 Beest Zijn ezaarv majesteyt
voorgedromt te doen, de groote verra voyagin
Inde deselver oock a dngedromt, Met de groot gdevolgs
van mensche, Dadr onder Afgeheidev princen de grote
Gedre Zijner rijk, oock 2 a 3 ambassadeurs, priester
de andere bedidende, Madr van deingv na duijtelandt
redijde, oock na wdding bij de duijtelv bedijde, de andere
na Italijs, de Rom bij de paus (dogg godv na vrank
rijck, swant de francoe Zijn bij die groote ezaar, gdevat)
Lind Bij solov met vddel van de voor na auste gdevd
na Bollandt de Engdlandt, Madr in Zijn redijde
moeste in godv souvrantv gdevdelt wdded, dat hij
solv in vdrtoon dadr vdrvdt was, Want t oclidus
fgedev sij dan, Bet groot gdevat fgedev van morrhov
ofte deingv princen van het groot gdevat fgedev van
sijn ezaarv majesteyt, is Gidr, ofte dadr gdevdt.

Bij Romt dan met Zijn gdevat fgedev tot Amudrick
Bijet aldadr de fgedevdr, die met de keldijv adck
de sdev gdevngs vaartijngs, Bdm, de deingv wrijng
van Zijn gdevolgs, tot saandam soude beduge
de fgedevdr wildv wdd adnding, gdev liddv tot
amsterdam te beduge, Madr wittv niet of hij
saandam wdd soude Romv viddv, Gdevd almd
tot amsterdam was, dan soude mdv wdd vragv.
Sij drijev dan met gdevdeld vaartijngs, de zijn af,
Romv tot amsterdam op sdevdijv davs togv de avont
van dadr sully sij na saandam vadv, Madr soomv
tot oost saandv vdrtoom, vnaecht aldadr, du
de 18 augustus 1697 Zijnde sondavs, vdrdckv sij van
dadr, de soomv des morgdvs te Gijre (met dat sdev
vdrdijngs) tot saandam in het vdrdckvuck ofte
voorfaan, alwadr op die stont, met Zijn fgedev
lavs de podrdv om ad te vangv, deingv gdevit fitt
de vdrdckv voor fuit deingv tijt in morrhov gdevd
gdevt / Dito tussv Bdm siddv de bedndend, zijde

3.

Smit Smit Room gide, Bij opstande verwoondet
sich over dat reddent d'olick vordeninge, Maar
adnboort Roomdude, moet gdm veel meer ontfelt
dadr inu te sion (ouder ander) Zijn ezaare
madijstadijt, dewolcke gdm sde vrieddelick
bedijgde, sij overleggh d'accordre met mal
Randore, omu te huijs van dito Smit te gaan
loigdrre. gelijck als sij oock doen, welck huijs
is staande op Krinynduburgs, Zijnde d' sde gering
huijs (gelijck oock Krinynduburgs is den van d'
geringste pladte op saandam), Aldadr krou
loigdrre, den van d' grootste souvredijng van
Christenrijck. Dadr om d' gebuijs op Kriny
burgs (na dato) sijde, Men moet den ou
pladte, Nu Noduy, d' Redijers-groft, ofte
voetduburgs.

Zijn ezaare madijstadijt belatt ay gerit kint
de Smit, sde goys d' d'ij, dat sij sde mit
moet bekent maken. Bij besodcht mede
antgoni van Louwduboor ou dorre diduude
widus docter tot archangel is gdwert, d' Zijn sou
was noeg in moutzorig moolduude op den hout-sa
mool (dadr na oock om moolduude te h'lye maken).
tdrwijs gdmelde grote voert, te huijs van Lou
wduboor is, so krou aldadr d' Johan. vdrge
predicant alsidre tot wdt sa andam, in d' d' d'
ouddelingh, omu huijs-besodckinge te doen, so
sdyt Louwduboor (in d' stilt) tdy gdr
besit, d' langste ofte grootte vdrreou, wd ter
ddy, Icke sal u. d., als sij strocke zijn, wd segg
wat voor d' groot Bide Bij is, Want wij mogh
silce niet segg, so lang sij alsidre te lande zijn.

Zijn ezaare maijstadijt, Rooyt, op d' goyde
zodijck (te huijs van d' wddin wij) Jacob c. ou
den partij timmermans gtdet schay, d' ladt dar
brongh in Zijn geringe Redijers loigduude op Krin

„Dunburgs, Dader midd' gadt gij d'ayp' ad't arb'ijde
in Zijn g'dumt-rock tot sw'dt'us tov. Bij wild
badt'foort, d' m'der' and're d'ing' mak'ij. Want
Zijn b'did'ing' s'dijde, wij m'dd'ij alhier d' g'ant'f'g'ij
wint'ur' te v'bl'ij'ij, d' v're d'el'ig' dan in d'madut maert
d' l'dd'ij ondr't'ull'g'ij noch, wat b'at'ur' s'g'd'ij mak'ij,
d' d' somm'ig' van ons, and're u' m'bar'g't'ij, d' b'of'ic'ij
dit Landt, d' oock w'd' b'f'ou'd'ur' d'el' pl'at's, wat of
op d'f'ol'ur' alg'd'm'ad'cht, d' g'd'ar'ij w'ot.
Zijn czaar'us ma'ij'd't'ij't b'of'ic'ij s'od' n'a'nt'ic'ur'ig's
d' s'g'd'ij b'om, d' d' g'ou'd't' f'ag'd'ij m'ool'd'us, g'ad't' oock
b'of'ic'ij g'ot' w'it' p'ap'ir' mak'ij in d' m'ool'd'ij g'd'u'ad'uct
d' d' r'ock'ij, d' d' m'ool'd'ij w'ot' f't'il' g'd'g'ou'd'ij, d' d' vrad'g'd'ij
g'ij, na d' r'od'd'ij, w'ad'rom, of s'ij (d' d' d' m'ool'd'ij b'ij' na
f't'il' f't'ou'd't'ij) d' d' v'ang's' w'od'd'rom' d'd'u' w'd'ij'ng's'ij' op
g'ad'd'ij / d' d' d' v'an' ondr'ic'igt' Z'ij'd'ij, aut'w'ord'ij
d'at's' g'od't. Ju't' f'ij'n, Bij b'of'ic'ij's' all'es' f'od'u'
n'a'nt'ic'ur'ig's, d' ondr'vrad'g'd'ij, w'ad'rom' d'at' al'd'ij,
d' d'at' al'io. (d'u' van d' r'ud'g'g'el's' (te w'ot'ij'd'ij)
s'g'd'ij p'od'ij) op d'ito m'ool'd'ij, b'at'ij'g's' Z'ij'd'ij m'it' d' d' f'toff'ij
d'ad'ur' m'ed'u' g'ot' w'it' p'ap'ir' af' m'ad'cht, i'ij't' d' d' r'ij'ij
op d' d' v'orm' / te s'g'd'ij p'od'ij, al'w'ad'ur' d' d' g'root' v'ort't,
b'of'ou'd'ur' s'p'd'ic'ul'at'ij' in' g'ad'd'ij, v'orz'eg't' f'ul'ur' oock
d'd'us' te m'og'ij' d'od'u', g'ot' w'd'cl'ic'ij' g'd'u' g'd'ar'ij' to'd'g'oft'ag'
Z'ij'd'ij, d' d'at' g'd'ad'ur' g'ob'bd'ur'ij' (g'od'w'd' g'ij' g'd'u' al'g'ier'
b'ij' v'd'd'ij' o'cc'ur'at'ij', n'iet' m'ilt'd'ad'ig's, m'ad'ur' f'od'u' r'ar'ig's,
g'ot'co'ont' g'd'oft) w'od'd'ur'd' g'ij, ad' d'ito r'ud'cl'ic'ij, d'd'u'
Z'ij'ed'ad'd'ur'.

Bij gaat toe Maaltijd bij de g'nij'vrou' van Jan
r'd'us, op d' s'ij'd'ij'ck'ij' (d'ito Jan r'd'us, is m'idd' in
d'id'ant' v'oor' s'g'd'ij p'od'ij mak'ur' in m'ost'z'ov'ij), d' van d'
c'z'ar'us, oock f'od'u' g'el'ic'ht, d' b'ou'ij't.)

Saat oock toe maaltijd bij d' w'd'ij' van ...
m'it'ic'ij' (g'ier' v'oor'ij' g'd'u'cl't) s'ij' w'ill'd'ur'd' g'd'u' b'd'ur'
r'ij' v'oor' s'ij'n' lib'ral' g'ift'ij' ad' g'ad'ur' g'el'ou'd'ij' na' g'ad'ur'
m'and'ood't, d'ur'f'd'ij' f'ul'ur' n'iet' d'od'u', om' d'at' Bij

nicht

4

niet ~~Wilde~~ bekend staan, dat Bij die Hooge verzoeking
zelfs was. So seide hij tegens Bdm (volgens die goddelij
raad die Gode gegoden was) dat hij die weldadigheid
van zijn zwaare medijstheit, in zwaare wddinwlijche
staad, ad zwaare bword, niet dankebaarlijche goddelij
konden vreden, Dergelike so verzoekt hij zwaare ge
dienstigs, so was als Bij bij zijn zwaare medijstheit
mogte komen, deselve heeft zwaare naam ootmoddelij
y gortgrondelike, daer voor te bddanck, Daer op
hij antwoordt, hij mogte daer in wel gezuist zijn
zijn zwaare medijstheit seide daer van wel
bedriegt goddelij word.

Bij gaat oock eens besodet, Marij Gitmans
(zijnde een arm vrouwe) wiens soon oock in mosselgor
timmerd, aldaer te zijne, komt mede Antw.
de zijne vrouwe van Arjan mette (voorz goddelij)
hij drinckte met malkeandere een mitsen Jan dware
Marij Gitmans (wijende op Antw) seide, Gode man
timmerd oock in mosselgor, Bij vradyt wie is
dat, hij seide get, Bij antwoordt, Welken ick hem
hij den seide, niet vde van mijn seide goddelij
goest. hij seide koudt gij oock timmerd, Bij
antwoordt Ja, Ick oock y timmerman ben.

Bij hadde een besonder besogt in de saandams
kleddeing, Daerom seide Bij ijdmant van zijn
bedidnde, wddus zommet de kledde makers na
amsterdam, y looye stoffe omme kledde
op zijn saandams voor zijn medijstheit te make,
also hebbe noch andere kledde makers alhier
andere kledde, voor Bdm, die zijn bedidnde
gemaakt.

Daer word veel gezuist van goddelij, die
ddnd seide, get is seide die groote bedijde
dat siet mij oock wel ad dat goddelij bword
van zijn boest y redde arm / andere seide

wel vder dadr van dadu, Dat ^{hulps} ~~hulps~~ ^{zoots} ~~zoots~~
sonderwin, Alhier op den Dorp, dat so dy geringe
Krimpeburgs, In so den seldst huijs sonde gadu
loigded. In wel mede ander redding (te lange
om te verhalen) Om de sochtredijdt dadr van te
wrdt, so word de voorgemelde gerrit Ritt de suut,
da. sonwingsvoo, dadr dierwils na die waerheid
gveradgt, Also oock die voor B. vrouwliedde
alwadr zij ter madtijt was gwordt, Madr sij
vrsudecht hem alle, In wel besouder gerrit Ritt,
so dat sijn wijf mede mare, soijds, gerrit, Ich mare
Nist hoorde, dat gij dadr so kostelick om syddet.
Bij stelde sich selve somtijts vrij dwadrelick ad,
Want onder ander grills, so bedroef hij oock den
manntlick, hij hadde de 19 of 20 augusti (alhier In de
horn) pruijng gdeogt, dat doet die in Zijn godde storte
mede die onder Zijn arm, dtdade so gade op straat
de dam over, de suiddijck op, wordde van vdel Jongden
gvolgt. Alz hij dan sommige kindre sags, die hem
wat gwalligs ward, dan soijde hij, Maandie wile
de pruijng, die wat gdeogt hebbede, so quam
vdel ander jongden, de soijde, Maandie goef mij oock wat
dat wilde hij niet dede (dat segden wel, dat hij dadr
sijn smadde mede nam, denig kindre te vlijde,
dander so wat onrustigs te make) Dadr om so
wordde denig Jongden so quade de boorredigs, dat
hem met vrotte appels, de vrede, gras, de andere
vrijlicke gooid, Ja (dat mede is) de Jongde op de
suiddijck, gooid hem met den stede in Zijn ude,
get wdelic hem vrij sove dede, dadr over hij al wat
gram word. Oock so was hij bij de sluis in de
horn, met den sood adde de gras, op Zijn Boest
gdegoift, dadr hij sove medelijck over wort, In
vradgt of alhier gden burgermedede ward, dadr
dadr in Roudde voortig.

5
Dij 21 Augustus was Bij op de dam in de 3 swaam, in
dat Loffi-guijs. Sodocher segeyden die veel op was
"S. Goring gvarij Gaddi, alhier op de dam steand
bij vdel voornadus ydsoom, seijde Ick bidu Gdm
sodocher wol, so Ick desolow maer kan te sidu steom,
so sul Ick got in wol segg, of zij got sel w is, oft
niet, tredde daer op te guijze in. sidt Gdm aldaer
tegd drinckij / Romt wddrom op straat, y seyt
Ick bidnu Gdm Gddel wol, Bet is desolow, alsoo
sodocher als wij lddry.

Doch mochte got ontkennij van de andree niet
langde gdelij. Bet gaf oock de groot ontsien
bij vdel, omme sich wat voorsigtiger bij en
ontrent dij grootij voort te gddrag.

Dij selvdij 21 aug. Zijnde woensdays, Romt de
van de redgderende burgermeesters (namulick)
aldwijn willdus. Joor, mit de voorsigij van
amsterdam, y wdit van voornadus burger
oudericginge godaden, van got gddus voor br is /
Bij redolddet adustonds, omme foodanige baldig
"Gddij bij opdubar uijtredyng te verbidij / Gast
te dij dijnd in de bodckwinckel naest de oortvoom
om den indmoritie te segeijde voor de dorps-rodyden
en vindt aldaer te guijze Jan forndelick. nomij den
van de redgderende wroddsegeyde, gddt de solow
oock bidmiss van dat geyaldderde. En ddwijle
dit sadckij ward, ddwelck wol van de alddndigs
drodyng gvolgij kendij wordij, en gden uijtstel
kendij lijde, omme soo veel ddulick was, daer
te gden te voorsij. soo gddij sij te saum overweg
goddanige latt mij de omrodyden sond gden (want
dij groot voort wilde niet behdent gdmadik zij)
daerom gddij sij de rodyden den indmoritie gdded
van Inhoudt, dat de burgermeesters (tot had lddt wou)
ten oortij wat gddoomij, dat de baldanige Jdngst

Bader mit y Baddy outfide, sommige voornam
vreesom, dewelcke alhier vordruddlingh zijn, te gooye
mit stoddy y vdddergand vnielicdyt, dat den
ijdelijck bij dery, sedr sebrydlich wort vboody, sulve
mddr te dodn, op de googstte boddy y straffy dader
ten staande, y dat de midadige ay de d. g^e baillie
sully wordy overguldodt, Bider mddr sij ay ijdder
gdwadrsehouwt y waegt hem voor sehande y sehad.
Bot wdckel also mit got bocky, door dy dorps-rodyer
gdroydy zijnd van de sluis in de horn af, voor de
aegter dy dam, tot ay de gdreformede keruys-kedre
tor, alle yaddy op y vddr. Bost got soler bij vddr
de groot ontlide vdrwdckte.

Doy stoldy de magistragt (die avondt) twedmanne
tot waegt (dewelcke aldader 12 naegte) gobby gdwadckte
bij got loigdmnt van dito grooty Boder.

Diz selfdy avondt swas bij ty gijne van sonclis
miesidck. Kalf, dewelcke ay hem vlogst dat hij
bij hem ten maaltijt gelidfd te blijen, Mader
dewil aldader vddr voornam ydreevny gdcomy
war, onnu de groot vort te Zien / so flodg
sij dat vbock af / en wort doy mader gtractodt
mit wat confiture, y Carv drauck.

Dader ward pddent aldwin w. Joor burgem^e
y flads a. blodm vrodtszay, dewelcke te gy dy
tolck sdydy, of sij zijn g^e gelidfd te sdydy, dat de
burgem^e hem onddedamgs vboct, of sij gader
de ddr gelidfd te gder, om dy vris op sijn saundans
mit hem liddy te ddy. Bot wdckel yd deconfodt
wort. Oock sdydy onddr anddr, dy taalman

Wij y gobby alhier gden gods, om gods sal
noch roomy, willende dader door vstaen gobby
(so got se gden) de groot ambarrad

Dito solche (s. goden) oock als dy groot vorst te
 Rodung te gden, dat aldwinen W. Joor, dy van de
 brygden was, want den sags hij a. w. ioor, adn
 y nam zyn mints af, dy selve also grootdude.
 So als, a. w. ioor, y f. a. blodn, van daden godgaden
 ward, is te selve hūje gdecomde de lede forndelike
 indelctyot vrodde si gay, doch wat gden boidegout
 is, dat wode Joke midt.

Medijndert ardent h. profout dorde als dy selve
 groot vorst y zyn bodidude, zyn hūje y t hūje
 tot oot saandan, om in te boigderg, zijnde
 vside met vdele geringfoliche vtrdch, y den
 fūje met vdele oost dragende booude, Madr
 Nden, gary te antwoort, sū ward sulche
 godde niet, Madr geringe indelcty, y daden
 gaden wooringe was godt gduodys.

Willden Burndub. s. gilder, vdevooyt, in
 vdele dingden, als dy selve groot vorst in
 dijdende goddeon (want hij konde selve wde sou
 vdele dūje s. reddeliche) zyn vdele s. gūje vde
 40 gūlden in den kranne bidde, daden op gden
 sij te samde in dy herdeborge bij dy ovdtoom, te
 hūje van vdele gaden, y drinckde dito bidde.

Bij looyt oock van directe stoffel h. den bodijde
 jaest met zyn vdele goord vde 425 gūlden
 contant gelt.

dat selve jaest ontfangde goddeude, arboijt
 daden vlijtich adn, in madet met dijdde gaden
 den bodde s. vdele daden tot, die so taan was, dat
 de godde vdele sulche godde geing, daden ovd
 vdele ward, dat sulche gooyde vdele in
 so ijvde in het s. vdele zynde aduse hūje, so
 lūde h. vdele vdele.

Het gderuete van d'el' fad'ly, verfyrdijde
fieg langgs soo mede' door' om gant'ly vaddelant
d' b'urs tot amftordam, was dadr' vol van
y' dadr' words vdd' gelt om verwt, of got d'j
groot' ezaar' felts was, oft' d' van fijn
ambaffad'urs.

Het wd'el'c Monsr Bontman Amvrt
mon'govin handladr', dd'wd'el'c oock vdd'el
iary aldadr' goft' gdwoudt, d' d'j groot' voort
mdd'nic'mad' goft' tdr' maeltijt y'gdadt d'
g'dract' d'rt) B'ist' b'dwoog), Omm' Jacob
ijfbrant' B. mak'ladr' tot amftordam, di
vdd'el' Jary voor' f'g'ipp'dr' op m'ol'govin goft'
gdvare, d' d'j g'dm'd'ly voort, d' d'wils binny
fijn f'gd'ys-boort g'dract' d'rt goft', d' b'ij g'd
volg'd' d'j f'elvy f'odr' wd' b'ed'm'd'nd', t' d' f'od'el'c
omm' d' Jongd'wiff'el'd' waer'g'ijdt dadr' van t'
g'ob'ly) of h'ij g'el'of'd' ad'uft'onds, Zijnd'
d' 22de d' d' g'dm'd'el'd' maant' a'ng. Des morgens
na faandam t'v' v'ary, d' b'ezij di b'dwilt'
xdr'voor, dadr' n' soo vdd'el' van wort g'df'p'rooch't)
tot di' d'ijnd' f'ont' g'dm'd'el'd' mak'ladr'
al'bid' tdr' pladt'el', En f'iet Zijn ezaar'
mad'ijst'd'ijt, En d' nadd'maal h'ij d'j f'elvy
noegs f'odr' wd' b'ed'm'd', fo f'ag'd' f'ij mak'and'v'ed'
dd'us ad'v', Doch Jacob ijfbrant' B. d' d'urf'd'
nidt f'p'rd'el'ch, Mad'r', altd'r'd'rd'nd', soo
dat na b'ij't'ly gaand', was in f'ijn ad'ng'f'igt
b'of'tor'v'ly fo wit, als d'j dood', d' t'zild' op Zijn
b'od'ny, f'eg'g'nd' nidt groot' d'wond'ring'
(td'g' d' l'idd' d' d' b'ij g'dm' f'tond'ly) Het is d'j
groot' voort f'od'el'c, Jek' kan g'dm' noch

7

sock wol, Madr' god' kromt die man alghen,
y vadet wddrom na amstordam, doot ruyper
Gy monst' goetman, do volckel dadr' op dijste
na middags, Met de seguit van 2 nijd mede
na saandam vadet.

Kromdud Met groot y didye vebiddichgij
bij de selve groot Vorst, seggt (ouder andrew)
togdus Bem, Zijn gesalfd maijstijdt, Zijt
gij got niet selve. Dadr' op hij antwoorde,
dat kromt gij sijn, sij huddy veel redding
met malcandry. In somma alle twijf
selingy (of got Zijn ezaarc maijstijdt was
oft' niet) die wary in te ddudmadel wdg-
gduomij.

Monst' de Jongh van amstordam, mede
soeciadel bij dery Vorst besidut zijnde, kromt
de selve och besodet, Met den didye vdrin
ddringt voor hem op de Reijde vallende, nod
mduel Bem niet anders, als Zijn gesalfd
maijstijdt. was met de selve in den lang
duirig' t' sandu spracke, Durfd' onder t' uerig
Bem In got adugosiet niet adusig, wol wd
tdud' dat, die vorst, dadr' over sock' gramste
rige soude geword' Zijn, Want hij wild' niet
dulde, dat hem, ijdmant. in Zijn oog, soude
adusig. sulve is gebledet.

Want got is gebdurt, dat Corndis alderth
bloete (alijaz Corndis marty) op stradt, dito
Vorst, van voord in Zijn adugosiet, soer
oubesigadut adusigs. Dadr' op de Groot
vorst, de selve Met sijn gaudt, den slage
in Zijn adugosiet, gaf, dat v. martre, darye

So de Dode, so dat hij met sehand y segaante, weds
Lide, en moet get veruift goord / Marsie / boe
braaf zyt gy daer tot Ridder geslagen.

De burgden^{re} tot wdt. jaandum, Bobby Zijn
maijdtijt, noemwols (door de mont van Zijn tolt) /
So de vdbiddigs vdroogst, Bader de dertwilt y
geoy, annu bij desolre dds ter madtijt te loony,
Herdig tot antwoort, iijt de mont van de groot
voort soler / Faarastigh, Van dese werck niet,
in de andere werck.

De 23 Augustus des morgens te 4 iijer, gast hij
(met wdiijng van Zijn bodidnd). Met Zijn bodijde-
Jaegt iijt soijly, op get iij, gints, y wdder / Bij is
solfs stuurman. Wdt gvoelgt van vdel ander
jaandammde bodijde-iaesty, Loggy dds tot galf
-wdey, amstordam y gadeldm) adn. aldare liet
hij blijck, dat besonde, Cas, y vddrigs, van lode
y ligadme was, Want hij koud so gny y vddrig
vdr dding bodijde, gden syring y looy, so
dat niemant van die vdrnt ward, hem sulre
koud na dde, Om also cas ad kant te koud.
en om van de mensche miust gding te wordy,
so koud des avonts te kng.

De 24 dito Last forndli misgidelb. Ralf, Zijn
soij, vdr de vdrtoom winnd, te diijnd dat de
groot vort get vmadete fonde gobby, om te sin
goddanigs, dat sulre gsesidd, en om door de
mddnigste des volre dadr' nuu niet bolot te
wordy, so Zijn door vdr van burgden^{re}, gonty
so gntty gdmadete, en bij get gny van teijn
simons boom, en vdr de dam, bij get gny
van durt p^{re} pos, en op de dam bij get gny

van vordis vinct / den op de brug van got
 dan yat / en den bij got gins van de vordis
 yister vinct / en bij ijder seint 3 of 4 manne
 gestolt, omme de montsch vader bñtly te vordy
 op dat de groot vorst mocht / vñmt, de vñgg
 gibby, om alles naukduringt de gdmactelick te
 Ronny besin.

Edogs, wat vlijt de vordstiggend bij de magistrant
 vader tot vngeldijft word, so Ronny sulre mader
 voor vñngt tijt belot, duds gdwort word
 want de tot vlot van alderley mndschy, van
 Amsterdam, en de onldggende dorpe de vlasten
 was so groot, dat got alhier vordde van
 mndschy, so dat got onmogelick was omme
 desolre langde bñtly de seint te vordy.

op vord de Prins dubuyggde-bruggy, ware op
 slie mdder manny, 3 dages langh, tot vact
 gestolt, de oock der manny, de dages, in got
 dijnde van de steds, om de mndschy de vordgang
 te belotly, de vader de vord noch 2 didmanen van
 de ed: g^r baillins van de land van blois, de 2
 didmanen van de ed: g^r drossard van Sidman
 landt, bij dage wakende bij dat loigendut
 van Zijn zaaer madijstijft, de op 3^r Bddre
 wds, vijf dages langh.

De g^r seint J. g^r edder, de burgdr medster
 Aldwijn willdub, Joor, de aldwijn seab. salm
 de de vordt sebayy sead ardent. blodm / sead
 seordel. groot, de docton sead seordel. mdyot
 de de seordtaris sv. gromm. Bobby Zijn zaaer
 madijstijft (door Zijn tolek) belotdelick vord
 seest, omme te seom, de sijn dat seix over de
 vordtoom, windy (de burgdr Joor de salm)

Bobbe, die selve ocht en Zijn Gant gdeert)
Bij antwoorde Stracæ Stracæ. Mad^r dan says
Bij ons door den segher van de dme, dan door de
glas, na de middnichte des volcks. In niet
teygenstaande de burgerme^{rs} teygen Zijn volck, geseyt
gades, dat sij, Zijn ezaare maeysteyt, met
Zijn bodijdracht soude doch vorey acht en ada
sdectide gij, de bedingh gden aldade op de voor-
termer, alwade hij alles vrij de lycke koudes sive,
sonder van de middnichte der midnichte vnydracht
tefully wordy. In dat hij ocht het Ja woort
al en gade gdey gades, de segher sive ocht
al gdeet gdeet te gdey, om mede te gaan
Mad^r sive wderom al die grote middnichte
der midnichte, segt Bij, alto veel volck, te veel
volck. de smoot met ons de dme tot (van Zijn
bedijdracht loigendut), Dade stont de
magistrat te sive, sij moeyte gde sive,
gdeet als sij ocht de, sonder complimenty of
te ldyg.

Doch wert het segy voort over de overtoom
gdey, in dme van midnichte de de
alsoe de dit de.

De 25 dito Zijnde sonday, na middays te den
uier vredeht Bij, met wde van sijn bodidude
in sijn bodijdracht in amsterdam. Bot wde
de stede wint, Bij gade selve de ocht op
de loeyt wderom de ocht, was selt sturman
stont groot gde om de bodij, het ondere
boey te sive, Want het swart touw brack
en sturk, in der sturk het swart vore-
de lide sij so gange, so dat alle de gde

Die Gade ontmoety, y sulve sidnde (Admissie van
loodanige sudetij gebbende) oordeldy dat die
mensech in groot gevade wady.

Doch sij stamde noech beghendy ay de vnde stads-ber
bergs tot amsterdam. Aldaer ontmoety dy
sulve vorseghendy mensech, die Bism onbeschaemt
in Zijn adugosicht, adnien. Dachs berdy van
Bism, y sijn bedidnde, belooning van de rid
derlijck order (gelijck Gide woord is gmdelt,
van Landis macty) Ja so, dat sommige
de ndus y de mont bloddy. Bij gade loigder
in gade ande berdy loigmdnt, bij Zijn groot
gofantsehay, y ande ymme Zjnds rjere.

Die 29 dito des avonts ty 9 ure, wordt tot
sijnde ddy, den ongemden Rottelick y raar
vrij-wroch, adugstodck (and segt dat wel
tij dnyndt gl. gdeft gdeest) dat gdegid
op de binn-amstel bij de Roldvndes-doddy, voor
de halve-madus-brings. Dade quam sulck
mduicht mensech te sam, dat sij malkeand
schriekelick drongy / op de twedd brings van
de doddy af (dat is de brings bij rnsland). drong
sij de Rottlinggs dade ledningy ay hangy, ay
stucky, wade door vde mensech in de burgwa
vick, y vde dny Zjnd vde dronck. (dy dachs
of 2 dachs) dade na, gebbe Jck gfidu, dat die dny
ijder ledningy op de halve-madus-brings, wel
den gont-vodt, of mddr, de boory Raant, sijn
was overgdevooy, door dy strecty drangy dde
mduicht des volckis.

Bij Wilde die selve avond noch na Saandam
vare, her strotte dat her sulve oock wordt af-
gedradt van de grooten prinsen d' Bredt sijner rijen
d' oock van de Bredt van Amsterdam, Bdm oock
voorsteldende, het geaden dader in gij sieg selve
sonde bedogt, dat moegt al niet godelt, Bij
wilde voort na Saandam. De slentels, wordt
door Oeder van burgermeesters van het stad. gij
gemaakt, d' dader mede de brugs bij de oude stad.
-gerbergs, ontloot, d' doe uddergelate, des
avonts te 11 uuren. Gaet in Zijn voorszeden
bodijer iaght, met wdijngel van sijn bodidude
Nary af, loom des nachts te den uuren
bedonde tot Saandam.

De 30 dito stredet gij met sijn bodidude
met her bagagie, na Amsterdam.

Biddende Zijn herzeds gertit rent, segandelic
sedet bedoont voor gij-gij, also mede die
vrom, dewelke in het agter-wooningid woont
d' het selve voor die grooten wort gadd ingdrunet
(si was middeler wyl bij gader vadder in gran woont)
dito vrom bedde gij dader voor, dus 7 gl.

Bij komt met Zijn bodijer tot Amsterdam
a d' oost-indien tinnere wof, d' ontsegdet
aldaer sijn bagagie.

De Bredt bedwint bedde van de oost-indien
maatschappie Bredt Zijn ozaarcen maestdijt
stocht, omme op gader ^{tinne} ^{woont} ^{to} loom arbeid
d' woont aldaer gdrust, op soe d' besloot, plaats
dan was bij bedijt van bedijt te wordt van de
middichte der indische.

Bij soude aldaer sy se gij gelyc maky van
Gondert vouty lanc. Bet welck gij aduwardet
y wild aldaer genadint wedy. Pieter timmerman
van saandam.

Bet is gesebidt (so mi den geloofswaardings
looyman tot amsterdam goeft verhaelt) dat
sodden looyman aldaer begodings zijde, omme
die grooty vorst, te sij wdrck. te die dijnde
wdrdicht gij ay dy baas op gemeld timmerworf
dat dy seluy hem wden gelidfd tot wlaty, omme
siloy te mogy sion. get welck hem word ge
confidert, om dan sodden te wedy, welck
persoon die grooty vorst seloy was. so gaf
de baas, hem tot tock, als Ick ijdmant
nodm, Pieter timmerman van saandam,
doet dit, oft dat, sijn dan wel tov, die seloy
sal hem zijn. dy wden giding looyman
gont op die timmerworf, y siet ddinge manne
den swaar gondt dragy. dy baas todyt
Pieter timmerman van saandam, wady
om gelyt gij die manne dragy, Bij gesehadm
adustonds, looyt dady na tov, y set zijn seonds
dady midd onder, dradget also wden de andere
timmerliedy dat gondt toe placke dady. Bet
seloy moet wedy, tot grote verwondring
van dy adusegomwde.

Zijn priester hebbed gesondiget (men
sdyt) met te veel brandwijn godrouck te
gobb, dadyom wdy van dy groot vorst
wden, om in de oost. indien lijnbaan te
gran draij, wady door get wdy van sijn
gand adu sturck wrijft, Bet welck sdy

Smertelike was voor sulok en persoon, wiens hand
soo angst van vol waz, en gden werckly gewent
was. Stoonde en Zijn worst, Zijn misdrable
hand, bitterlijck klagede van pijn, met
oetmoedigs wroede, omme van die smertelike
arbeid te moogen sloot te Zijn. Sedes te
antwoort, Das was niet noot, voort, voort
wede goden. En met also met die eldendige
hand, was eenige daz arbeid.

En prins, en den groot Bede sijner rijke
sordetly, en groot worst (so hij oordacht) wat
te na (en) slyst, dat sij Bdm soude vermadet
en gdrady Bobly, omme Zijn den en Zynativ, met
beter te bewary. Daar over hij soo stoort
was, doodde Bede beide in bodij sluyt, en in
het oude gdray loigendut tot amsterdam, in
bewaringe stoll, Willende Bede liden het
goest doen afslade. Maar burgermeesteren
van amsterdam, onderriecht Bdm, dat
sulok in haer stadt, en alhier te lande, niet
koud, noch mocht gesigide. Soet de slyst
doer vol bewdyg redding, van Zijn boos vrom
en af te biding, en gdweld prins, en gdrady gdray
en vrye vrede te doen stoll. Sedes koud
niet mede vromdy, als dat hij en vrom
fondmunderd na oostindij, en de andry, na
surnam, te vrom. Het welken men oock
slyst, sedes, werckstelligs is gdweld.

Het blykt dat ditte worst van den besondere
wrede adit is, Best oock en besondere wrede
gesicht.

Sedes geloofwaardigs sijner van afslade

11

De wolkten voolen Jare 1725 op moroorn gheft
gevar, De solen gheft alhier tot Saandam
gefest, zelfs geest te Bobby, in moroorn
Zijnd, dat den Czaar en marjstent met
dijgen hand, sodeken ydron, met den bijl
op de bloet, het Boest gheft af-geslag.

De 2 soxtend was Zijn Czaar en marjstent
Admiral gegeven, dat de volgendy days, tot
Saandam, den sege over de overtoorn sonde
gevoorn word, en word vsocht omme sulore
te koonen sijn, Dags daer word gefest
dat hij niet sonde koonen (dat is daronne appo
zint goden, op dat Zijn Const niet opdenade
sonde word, y de todvloed van indusche niet de
omleggend dery y plaetse, niet so groot sonde
word, als desoln is gebrukt op de 24 augusti.)

De 3 soxtend Const de groot vorst met
Zijn bodijriacht alhier tot Saandam, y loest
het selve adu op de sijnijche, te sijnij bij de
word, van de twistende drefdening van wijle
flaas garbraut. Bij loest na de overtoorn
beside naibiduring de groot bloet y tonne
daer het sege mede over de overtoorn word
gevoorn. Maet van daer na de hoog
zede-dijche, bij gendricht van de Saan, y oock
bij de wadim Jacob Corndlib, voun, loest
aldaer vool timmerman gebrukt sege
leggend dat op de sijnijwag, doende dat
langse de wags sijnij, y kromdend bij de
overtoorn, so nam de arbeidelidd, dito
wag met timmerman gebrukt sege, y
drage het selve over al de tonne gden, tot

op de Dam. Doel vernijde de Tussch dat selve voort
na, de bij, goddelijk bodijdring, de liden dat daer in.
Terwyl de groot voort te huijse van de wdden
van J. c. ooms, was, gnamd aldade vrij ednige
indnig omnu Behu te sijn, Bij lide godnijngs
in de wintedel, Gden, de wdden, de besags dan got
Idm, de dan got andrew goddet segax, Madr tou
Rijckers moste gdm niet te na roomd, Want
Jan g. Peroumburgs, de Jan Jacobs. Nouw (so
got segden) wat te na bij loomded, de Behu
wat te vrijmoddigs adusidude, moste boijde te
huijse nist.

Middelwyl, was de toelooy der mndsch
groot gwordd alwade Bij door palledde
Zijn ezaare madijstijst Zijnde de ydeloon
langt oft kelodde, godmde van swaarkijnsijst
flure, de Tas ex Zijn lijf, zoudt van adugfist
wordt van gdrigt, brnijw wimbainw, stort
gdrult gaijw, wat brnijwaxstigs, Zijnde
gdelddt. met de fargw inordut oft roek, de
roodt gdmte roek, den wilt godt ex Zijn goest
Bij lide met den hard-gangh, hobboud in ijder
gandt den midnd bijstude, en is also slingor-
armndd, van dnyndd van mndfegd gdelch
(oock van mijn huijzomw, de dochtde)

Bij loomded bij de oordtoom, besid noegmads
met besondere opmdrokinge, Boddanig dat got
ooverwindt van dat segij in Zijn wdrte toegandt.
en loopt van daer na Zijn bodijdring, mader
selfs got zdie nat, de loopt wddrom ad got
roek, wader (als na godwoont) voor stuijre man

na amsterdam, y dat dy wijningſin van te voor
al den dat ſeggy vandy overtoom, af-lyde.

Dy s ſdyt dinc Romſy albidt tot west-ſaandam
Dri y dreoom, d'welcku middt bij got groot gefant
ſeggy Zyn gdwast. Dader van Zyn twee beftolt
bij gderit Janſ. ſtijnman, om mattu matu
te l'edry, en dy andery bij poonwels t'eduwels
om bootu matu te l'edry. Bader taalman
ſegt togyds poonwels t'eduwels, gy moet dy
Bader wal tractery, Want Bij is den vande
grootste Bader Zynde dy prins van moscovy.
Welck ſeggy, den vande 2 d'ert-gduodude, adu-
-goordude (die den wijningſin gollandw taal vande
ſtaan) ſegt in de r'uss-taal, togy dy tolck
gy behoordt dat alwo niet te ſeggy, Want dader
middt madet gy Bdm eydubader voor den
prins bekidut. Dader ey dy taalman, in
dito taal antwoordt (niet d'uckwude, of wotwude
dat aldader ey ſaandam ijdman present was, die
de r'uss-taal koudt ſpreckty y ſtaan) Dat
ſal dy Bader niet ſegady, Want om dat ſij
in wotdy, dat Bij ſulckty boogy y dreoon van
ſtaat is, Daderom ſal d'ſolw dies te middt, bij
gader g'dert y g'derdyderdyt wordy, y t'wotw
bij dy baas bootu matu, g'tractdyt wordy.
(welcku r'eddny Jan y. Brody, aduhoordt, die
de r'uss-taal ſtaan, y te d'eddy, oock wal
ſpreckty koudt, nademaal ſij 19 Jary in
moscovy g'dert verkidert y als loepman ge-
-handelt, die mijn dit geſegdy ſelſy g'dert
verhadt.

• De 9 Dito Roomy gemelde persoony met Garen
Bagagin alhier tot wett-saendam, y loigdwery
in burgerz-snijer, adnwardy Garen arbeid
sllagende de 2 werke besouder, op de eerste dages
daerby, dat Garen Gandy so soer wordy, got
welke god woude was, swant Garen Gandy
wany so sagst als sijde, y gody arbeid gwdat,
datz molter-tijt, so gwdende dat wol.

• Derit Jaub. stnijerman, godt ons vhaelt
dat de groot vorst, dito maldmakere
op Zijn werf, den ynam besochty, en nam
de timmermans-bijl, solfs in de handt, y
gacht dader solfs mede, so wil, trots
denige maldmakere.

De 11 Dito was Zijn ezaarce majestdyt
tot nijtredt bij William Pronucte van
dugelandt set: sij made te samy in den
Rander Zjude, Baddy met malkandery de
langeduurig samy sprade (m. segt) die
wel 2 $\frac{1}{2}$ nijre duren, y seghyde met groote
vriddelicheghydt van malkandery.

• Denige dages dader na, radijst Zijn ezaarce
majestdyt, met de Jaest vande oost-indische
maestsegayin, y denige voornam Bodey,
na got toerel, bruyt aldaer ay boort
om na oost-indy te vany, den prins van
molewin, y den ander groot Bodey, om in
sürignam te vany [dat Zijn die solfs 2

groot Bedry, dwelt in het onse Bedry
 loijgment, so lang in bodijens gsfloot, Zijn
 gdwelt, daer ick hier voor van hebbe gdwelt,

10.
 Terwijl Bij op tveel d' d' gelden is, so lomy
 d' 28 diko (door gods godd' g' d' d' besouder
 bewaringe) d' groenlandse vaders met den
 grooten vangeet, d' medde in het vli, d' d'
 rest in het tveel, behoude, binne. Bot wijde
 d' storm-wint niet d' noordwint (daer is geseyt)
 hadde sij made 3 inje later in het vli g' dromy
 soude (mits het g' d' so na vloeyde was)
 groot g' d' vloeyde hebbe, ommet te g' dromy
 Melck binne roomy in het tveel (met sulck
 storm-wint) Zijn ezaarv maijdeijt met vde
 made d' verwondring, g' d' gesien.
 (mits het g' d' water, so Zijn d' d' d' d'
 van die seide) niet tveel oft vli, roomy seijde
 sonder het ancke d' d' d' d' d' d' d' d'
 volle last, alhier in het tveel d' d' d'
 saan, oock ay die werck, daer d' d' d' d'
 laagse edge. tot d' d' d' d' d' d' d' d'
 sehoude, alhier tot saandam, want men
 wdt niet, dat d' d' d' d' d' d' d' d'
 gesiedt.

D' selve groot vort (met wijngi van
 sijn bedidde) In dat seijde het wdt d' d'
 van will d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
 hadde g' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
 voor bij de admiraliteits-werck d' d' d'
 d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'

Zijn plaंसide udmndnd, so word Bij van vddle
andru f. gñtias d vadrkijgh gvolcgt, omme
gdm tñ fñ, Vddle Bdm wat tñ na Rcomndnd,
wordt hij gram, Dazom Todij mit ddr Gaaltj
ad dy Boogdn-Zdv-dijck, tridck dat fegñtias
dadk ovdr, d vany so (mutter tñ) op dy binny
amstel in de Stadt. Dor vdr d mduzgidrijg
tñ rñgs.

Bit is oock gbdurt, dat dito Vorst, In
Zijn bodijck racht Zvjldnd, alghd in het Rvck-
-raack, aldad d van om amstordam vdr
fegñtj ontredt gdm fjldnd, dadr vdd volck
boud ~~booy~~ op was, mduzgidrijg Zjnd om dy
groot vorst tñ Zidu, andr andrj was dadr
oock prsdnt m^o qñtijn Todij fegont van
dy bann van vlttaany, al mdd dñrige ~~Juffr~~
(so het fegddu) van staant, Bdm wat tñ na
Rcomndnd, wild van so na bij niet beridu
wary. Bij nam 2 loddige glasj vottolias, d
godij d dñslor mit vdu gram gdmoot, dy
ddnj vvor, d d andru na, op, oft ovdr
de vdrfegñt gdmny, bij de mduzdy gavr
goofdy ~~g~~ gdmny, tot groot geluck dat
mduant d racht.

Burgdm^o van amstordam, latj d wdd
vdr (op dy faturdags) ad vdd makeladz,
(mit gbdiddndr, oft vdrvdrck, mdr bñdnt
makdndr, Wjpd) dat sij togh de fegjydr,
dñ gavr fegdy op stroom, oft in de laags, wary

leggende) geliefde te seggen, Dat het ghere
 ed: groot agte. soude adugnaden word,
 Indien sij liede, des andren dachts (sijnde sonday
 des moeyens te 8 ure) (waertlick een drauygh
 tweken / van wijnich boommeringh, om
 de ontkeijlijinge van den dagh des Heilich)
 alle hare vlagge y wumpels geliefde te
 lath wijen, Mant aledan soude Zijn ezware
 madijstdeit het plaetion word adugnaden
 omme met de Borden Jaesty te sijle op het
 ije, Gode y wder voor bij de stadt amterda
 y vorder, y gvolgt word van de morder
 ystal, y oock anders keldijnder Jaesty die in de
 stadt wren. Bet dan also is ghegint,
 Die d' m' d' d' van, al vorder, tot s' a' d' a'
 g' h' o' m' y' Z' i' n' d' e' / Z' i' n' d' e' s' l' e' w' g' d' v' o' l' g' t' m' e' t'
 v' d' e' l' e' b' o' d' i' e' r' i' a' g' s' t' e' / B' e' t' w' e' l' c' h' v' o' o' r' h' e' t'
 o' o' g' s' d' e' r' m' e' d' i' c' h' e' / s' o' o' r' v' e' r' m' a' c' h' t' l' i' c' h' i' s'
 g' d' w' o' o' r' t' v' a' n' t' e' a' d' u' s' g' o' n' n' e' y' . D' e' m' e' d' i' c' h' t'
 d' e' r' J' a' e' s' t' e' w' a' s' s' o' g' r' o' o' t' , d' a' t' s' i' j' m' a' l' e' a' n' d' e' r'
 n' i' e' t' w' e' l' k' o' n' d' e' m' i' d' e' , d' e' d' a' n' w' o' r' d' e' n'
 m' e' d' i' c' h' t' v' a' n' g' l' a' s' y' p' o' t' l' i' e' s' l' e' d' d' i' g' s' d' e'
 s' e' b' o' o' n' g' e' m' a' c' h' t' , d' e' n' i' p' d' e' n' m' o' l' t' s' i' g' s'
 w' e' l' w' a' g' s' t' e' , a' n' d' i' j' g' r' o' o' t' v' o' r' t' n' i' e' t' a' l'
 t' e' n' a' b' i' j' t' e' k' o' o' n' d' e' , o' f' t' h' e' t' s' o' u' d' e' g' e' b' a' y' e'
 g' e' b' b' y' , d' a' n' d' e' s' o' l' o' y' a' l' b' l' i' e' k' e' y' v' a' n' h' e' t'
 g' e' t' o' o' r' d' t' ,

In Middel, ozaarve maatschappij, y Zijn groot
gesantfchay, wordt godesdijddert te Rottte van
het gdmddm-landt (vader wort gesegt) dat de
burgeme^r nicolass witsy tot amsterdam, te die
dijnde, al xdr^r fassa hadde ontfangy den hondert
y vijftigs duysent guldy, dat was in mader tot
amsterdam, wat gheeft sulve in het geseel
den Rotteliche wachfchay gdwert, voor ons
gdmddm-landt.

Dys octob Bdeft Zijn groot gesantfchay
andientiv bij de Bdeft staaty gndracl,
dy groot vorst wilde sulve (onbedeut blijvdy)
selvs sijn, tot die dijnde raayt hij na dy Baay.
Mader wat al reddige grilly, denfelvdy
oy die voorjagin, y in dy Baay, gghadt, dnde
gddadn gdeft, van my sijn y lodey, in het
gdm^r gide^r na volget.

Van der Bdeft de Jonge, brandfchijn^r muth
tot amsterdam, Bdeft oy ons dorps-raadgrijp
tot wostfaandam, in het colldgij van de
magistraat, gesegt y verhadlt.

Dat soediker Bdeft, Bdeft selvs hadde gesegt
wadelink geschiet te Zijn, als volget.

Dy groot vorst, burgeme^r m^r nicolass
witsy, y noys twd // tot amsterdam, gadu
in de Raros fittu, onnin na dy Baay te rudy

Madr dy ezaak wild Zijn gdeke, daer inde
 op goddy, dito goddy seggy, dat soude ons te
 vdel benoemd, Bij seggt, dan sal gy op mij
 schoot sitty. De gdeke wordt dan op genoemd
 dy ezaak, wil niet, doe, madr binty de stad
 om rijd, siet aldaer vdel moolde
 vraagt wat dle van die doot, de loomde
 bij den stouflijx mooly, vraagt wat is dat
 voor den, y dadr van onderdegt zijnde, segt
 Bij, dat wil ick sijn, in y doot de Karos stil
 staet. Doeg de mooly staet stil, y dadr is
 niemandt bij, in den sount om de Rudegt
 Madr die is soo ras niet te bekoom. Sij
 rijd dan voort, Roomt tussch amsterdan
 y gadeldu, daer siet Bij den Reldijn staet
 watermooldent, Bij seggt wat is dat,
 y dadr van onderdegt zijnde, segt dat
 wil Ick sijn, de goddy seggy, dat gy zyn
 vooty soude wat maky, want dat land
 lags plas, Uystor sij moety stil houdy,
 Bij loopt daer na toe, Doeg den wdiingy
 op het land gegaan zijnde, wordt het soo
 dide van water, dat gy niet sijn natte
 boddy te ruyg moet reddy.

Romdude bij de stadt Baarldu, segt Bij
 Ick wil niet door de stadt rijd, dy burgere
 witsy onderriegt gden, dat in niet ander
 ran. Bij goeft dy das van burgere witsy

om Zijn Bals / slaat ſijn mantel voor Zijn
adngedriegt, y Tijdy also door die ſtadt.

den Wijl Tijts gereddy gobbende, ſo Roomdy
ſij bij dy groot adnſidulick Beffſtede, Bij
vradgſt, wint is dat, witsdy ondriecht hem
dat ſodder loozman tot amſterdam got
ſelw toddegoort / Bij ſogt wddrom, dat
wil Jck ſij. Nu dat wdfogt, y tovgſtaden
Zijnde, ſo ſogt Bij, ſij ſully dret alle nijt
dat gnijs gadu, witsdy antwoort, Jck wil
dat wol doch wdfodetdy, Madr' Kean ſulce
niet gdebiddy, want dy Bodr' y vrouw, des gnijs
Zijn dadr' ſolfs op / Doch ty tozpedet van dy
burgdeme, ſo gadu deſelw godr' y vrouw tdr'
wijkl ty gnijs nijt. En dy ezaak dat gnijs
y plaats boddy gobbende, Tijdy voort.

Roomdy in't ſegonw, ſo valt de Karos wat
nadr' / Bij ſogt, wats dat, ſij ondriecht y hem
dat ſo ordr' vady, Bij ſogt dat wil Jck ſiden.
got was in dy doncheddy avont, dadrom word
dy lantaarn outboody, Bij medt met de duijn
ſtocke, de langſte, wiftte, y didy van deſelw
ſegonw, tot ddr' tijt, dat de Karos nijt wadyde,
dodr' ddy ſij voort.

Roomdy des avonts ty elf nijd in dy Baagdy
y gaan in got loijgdmunt van de goddy van
amſterdam, Bij vradgſt wadr' ſal Jck flaydy,
Bij wort ty die dnyde adngedwedy dy brady

lidicant, staande in de schoone Rampe, Bij
 grot hoogen op, In de Rampe die daar de bedde
 stede was, alwaar de dienstmaagt hadde slay
 stede gaeft. Bij segt, daar wil Ick slay.

den wijle daer Na, segt Bij, Ick wil bij mijn
 groote gesantschape wden. In wat, de god, de
 goerd, Bede daer van af rade, got moeste
 niet helen, doch niet toegestaan de got ontrent
 middernacht was, de vrede werd voor de
 karos gesamen, de my bedugt de groot vorst
 in de dode, alwaar Zijn groot gesantschape
 Loijderde. Bij mede aldare, waer sal ick slay
 sij wijse Bede den schoone lidicant, Maer sij
 loept gints de vrede, de vint dijnolike den
 smullige van de ydingste bodende, legge
 slay op de bedde gijft, stoot de solen de
 seggende, op, op, die smidzige rismen
 ontwakende was gemelike, Maer de vorst
 andermade Todevnde voort op, op, daer wil
 Ick slay. De die gringv moscovitor
 bedrechte win de godde was, die godde alsoo
 vrijmodige niet de slay op wdelike, so slijt
 de solen sode seidelike Zijn bedde gijft,
 aldare op die bedde gijft ginge Zijn Ozaare
 mansstijft de vrede legge Zijn nacht rust
 ndende. De andere daegse willende sijn
 de andertie die Zijn groot gesantschape sode
 gobbe bij de bedde staate gendraal. so gaet
 Bij te die dijn Inognite in den Rampe
 doch got vrede Bede aldare dappere, seggende
 teg de burgerme wite, got dijn alre lange

Bij wilde de Kamer niet gaan, Madu dan
moet de Bodey staats gendraal, Belu niet sien
d' daarom niet gear adngesicht van hem af
staan. Witey antwoord, dat hij die Goddy
niet d' konde gelidde, Om dat hij de souwedeij
in van ons Landt Zijn, Doch wilde sulce
wel verfoedde. Dat goddy Zijnde, kessdy
tot antwoord, dat gemelde Bodey staats
wel wilde opstaan, Madu niet niet d'
Zingge na Belu toe. Dou ter tijt
gaddes Zijn ezaarce maijstijdt d' groot
parijte op Zijn gooft, ddwelche hij voor
Zijn adngesicht tredet, d' looyt alsoo
niet dde baalty ter Kamer-nijt.

Dus verre het verhaalde van,
van der hejde de Jonge.

De voorsz gemelde bootmaker d' maldma
kedis, d' midd' andre moscoviters, Binjey d'
stdding Kamer van Dirck Staab. Gdijnds d'
wdelche staat, na bij got vincked. padt, Bet
is got achtde dnd, van dat gijns, dadr d' f. goot
p^{te} van bddchostdijn in gdwoud godst
Dadr gade sij niet malkandry woon, Bobby
selfs d' smulligj Roete, du dde syddelman
(dadr van gesdyt is) dat ddr' geldert koud sydd

De Mastmakers Zijn daar na Stroctij
 y wroctij op de admiraliteijts mast-worff tot
 amsterdam, du die prins bootmaker is
 Zijn broeder Idus gaen besodetij tot nijtroct
 Idwolche aldaer vnijs-wroctij loddemaken.

In de Madut noordinder in de saandamen
 Rermin, komt Zijn ezaarc madijstijf, sijn
 bedidndij alhier besodetij, gij loopt door de
 Rermin Reramin, y gaat loijgderij bij Zijn
 onderdang, in gemelde, stduij Reramin
 aldaer wort gij braef getractiert.

Na verblif van 2 a 3 daj, Stroctit met
 Zijn bodijer-iagt na amsterdam, dito jagt
 gaded gij adingoldij, ay het ooster-kattigut
 /dags al der gij af vaert, gadt noegmools
 in Idu van de hondt-jagder-moolens, desolde
 sder nankidrijgs bedidnde, Ledgende met Zij
 handij de rangs udder, doet alsoe de moolij
 stille staan, dan gaded gij de rangs
 wddrom op, y ddd dit moolij wddrom
 maly.

In die men souden besogrijen, alle de
 grilly, du wonderlike bedrijen, Idwolche
 Zijn ezaarc madijstijf, so gide, als tot
 amsterdam, y in ou vadorlandt, bedrom oft
 godadu gdeft, dan souden men noeg wde
 mdder papide moety vnijs-makij.

1698 Den 19 Januarij Stedelijc den groot vorst
mit den gdwolgh van 9 personen, Na
Engelandt, Zijls den sden voorlodighe
orde, Komt begonden tot Londen, besciet aldare
(incognito) den Koninck William ex zijnt groon
in Koninckelijck gdwadt, mit den Kroon ex sijn
hoofst, In het hoogderhijst, al wader den lorde
vocht in hader goddelijck gdwadt, mit den Kroontids
ex haer hoofst, Verschonden ward.
Bij besciet middt het lagderhijst. Den voorts
alles wat kostelijck, den Raar, was.
Isijn woock in het besonder in t samenspraken
mit Koninck William.
Midt segt, dat Bij van den winter het
Koninckrijck van Engelandt sal besichtig.

Den 4 februarij Roomt alhier tot Saandam
orde het ijs mit 3 personen den flodde. den van
sijn ambassadeurs, den den Jonge prins, den
pridder mit den Langebaart, den middt andere
personen, sij gaan loigden bij haren landelijck
in (voor gdweld) steden-krande,
aldare maket sij dayer godt oide, mit
ledider te dde den dremck, den Raar te
laten sydd, tot na middernaght.

Dy 5 dito tegens dy avond gaat dito ambat
 "Saddin" nooms 2 a 3 personen van Zijn gevolgs
 luyss 3 hooft-wegs, te huijse van Medijndert
 arduth, y wordt aldare getraetert met
 kostelijckhe tgeve oet: wat dies meer is.

Dy 6 dito Vermits het sterck deijndv. meer
 wortrechtij sij met padre y sladdij dy gooye
 zedijck luyss na amsterdam.

y dmedel Jonge prins, Beest te Buijse
 van medijndert arduth, ex du bodde twee
 naeste geslayd bij ijsbraut Corwilib. bloedker.
 Dito Jonge prins, y mede andere moscoviters
 beminde ex dy iustendmedel wijse, dy seluy
 ijsbraut f. bloedker, bewijedude dy seluy veel
 ider y tedeckidug van liefde, te oortadche
 dat die prins, du brodder in moscovij was
 gebbende, Zijnde dy Jongelings van personen
 y adingdrigst ofte trouw, dito bloedker, soe
 vdingelijck, als of hij desolw was.

Die moscoviters dewelcke hadt verblif noes
 alhier Zijn gebbende, voffdij hadt (bij dit
 winter seizoen) dappde om het sehadts-rij
 ex het ijs te ldder, wack door sij mednigghard
 smack Rom) te vallt, du Vermits sij soultijte
 suloy onvoorsichtigts ex waackel-ijes dddij,
 soe Zijn oock wel dduig van desolw tot dy
 hals toe in het water gevally. Dogh sij
 trouw de trouw ongedmede vdrdragh,
 du drom so hadte sij hadt niet veel om
 droogv reddere ay te tredche, mede gebby

noch wel den wijnigw met dat natte ligadn
gordd. Dan droogt (kledde) af, y wddr om
van dy friss (y) got (zind), so dat sij sulre
daxpdr bdiwordd, wddr medd sij liidd oock
vool lddrd, so dat ddnigv van ddfolw, wdd
bradt op sfgaater (kronde) zind.

Smoldt (zaarc) meddystoijt in dngd
land zind (als voorg gdmolt) wort aldadr
oydningd gddad van d prototantw (dligw)
(wdgdn d) artsbiscop van (antolberg)
door d biscoop van salisburij / y (wdgdn d)
artsbiscop van (ort) door den anddr
fhdologant.

Bij besiet medd aldadr fdr wdrstigs d
schdypboom. En Brijt ddnigv Ingindure
y vniwdrck-makdr, om in d oorlogd
tdgd d turckij te didnny, y wdjnigv tin
indliidd om schdyp te makd.

Bem wdrt aldadr wdrdr d (kattelijck
transport) jagst, waardigs gdfgat op
twddgondret dmiidnt pond. y dan noch
d fregat-fegij, om dat selve te (ouwoijdr)
na argangd, gaau tot d dind, wdd
gduant bdiid in d maand medd t' zdyt.

Bij besiet oock poremout, alwadr om
sindnt wille, met d degnadder oorlogd
schdyp, d fdygd gddgt wdrt gddad.

voor d' alder Zij tot voornant Room, lath sij
 voor af ay d' Commandant gibson wth, dat
 gden ordmonich tot de Ingalinge moet lath
 gschiddij, want sij soude bij donckdij avond
 aldadr Room. gdelijck oock also is gschidit,
 d' so ras sij in hadr loyginge Room, gden
 te bedde. Doch dodu sij van dadr Stroock
 wordd nijt 54 stückij swaar keanon, sul vo
 gschootij.

De 23 april quam alhier tot Jaandam
 Zijn ambassadine lefort, met d' gvolgs
 van 7 a 8 moscoviters. In die moscoviters
 dwelt in de gemelde steden Raand' woon
 hebby d' selve treffelick getraectdrt te
 gijze van didydbedde gelycs in t' moor,
 adus-goost, alwadr d' ambassadine
 vernagte. d' vertroockij d' 24 dito na
 Amsterdam.

De 7 Mdi is Zijn ezaare madijstij
 d' Zijn gvolgs, met 2 engden ^{log} vrygheij d'
 Konings-jaestij, nijt englandt, In
 Golland, bedijndij gearriodrt.

1698

Dij 15 Maij des avonds seijfij van amsterdam
na got tyeel, acht Ruyg, ijdder met ontredut
80 man, ddwdeke ty ty didust van dy groot
vorst Zijn adingdnomy, Om met dy gollauder
moscovisvaders ty vortredetij.

Dij 21 dito is Zijn ezaarer madijstodijt,
du dy prins van sibirij (sibirien is den
voornadn prinsdom in moscovij) met
denige van gaza bodidudij, In Zijn bodijriagt
van amsterdam, alhier tot saandam gdeomij.

Stoomij oock ty gnijs van forudlis nichidib.
stalt, dy seijfij met die man Zijn bodijde
langss dy saan, ay got gnijs van Mdiudret
ardutb., wort aldadre getractdret. Bij gadt
oock ty gnijs van seas arduib. dy drinckij
aldadre tgd.

Bij is begdrigs om tabae ty sij maalen
ty die dijnd, vadit seas arduib. dy sijn soen
ardut blodn, met sijn segiijte, Dader imm
gmdeld vorst, dy prins, langss dy saan,
tot adn't gnijs van dirck Janb. no. In gade
van dadre dy vorste wdgs got landt of velt
ovdr, In bodij in dy moolij van dirck i. no,
sijde nankdurigs dy tabae staly maald.

Dor seijst dy groot vorst, Bij was begdrigs
om snoff tabae ty sijn maald. tot die
dijnd gaan sij na dy moolij van seas simons
gdijnties, Madre Bij dnd wild s' gdrig wdgs

niet gaan, om dat ~~Op~~ deselve soo veel menschen
 waren, begheerigs Zijnde Ben te sien, Daarom
 nam hij de weg over het Land velt, so veel
 als konde, y vordy voort met den schijnt
 ay goudde mooly. Aldaar siet dy groot
 vorst, y dy prins van Sibiry, tot groot goud
 gy, sijn kottelijcke snoff, tabac maaly.
 Doer waren sij met dat schijnt het velt door
 de veldt langhs (want hij wilde van so veel
 menschen niet bescij wedy) tot den 4 wost
 dunt van't Zedmans-padt (doer was het bij na
 al donckder) sij gaan te huijs van forndli
 nicgidds. Raalt, y blijvy aldaer tot's avonts
 te elf uijer toe (oudermenschen so wisty Zijn
 bedidndy niet, waer of dy groot vorst, y de
 prins van Sibiry, geblowy waren) sij gaan
 vdrnachten in het loijgendunt van sijn bedidndy
 Dy 22 Mdy wilde bij vdrtrucken, gelijck
 oock geschidd, Maer sidnd so grooty middin
 te menschen op de weg (begheerigs Zijnde om
 Ben te sien) vdrtoeft daarom noch dy wijle
 in dat loijgendunt, Doer stonden de liedy op
 de weg van de morgy, tot tdy dy middags,
 Dags dijnndlijcke moddy y vdrdrictigs wordende
 so lange vdrgefts te wagt, beddy dy ijgeli
 sijnde wddgss. Bij dat sidnd, gadt op de ruyn
 weg, Met de prins van Sibiry, y dduing van
 sijn bedidndy, In Zijn bodijdracht, y waren
 na amsterdam. In vrdijer in hoort tijt
 na duijtslandt, y ^{voort} wddnd det:

De Staats ~~Generaal~~ der Verdringde udder
-land, Bobb al, mits Mij, bovel y ordreggery
ag de goüvordindurs y Commandours, van Baden
Stoddy y Fortroy, alwade d (soo gdnadnd)
grootu marcovitv Ambassade, soude door, oft
voor ^{by} Bassoddy, Met got Lossy van Franon
te bdygrooty. En oock bovel gdygery ag dy
Boff. maddw. Borede, omme desolw op gary
wegg, tot op de frontidry van dery stadt, wde
te tractidry, y Costloos te goudy. Bot wdeche
oock alsoo is vobragt.

Also is dnyndlijck, Ony stadt, dnd
wydt saandam, Outlast dnd verlost, vandat
grootu, soo Boogv, Verma dnd, swonderlijck,
y Kostdlijck, swarschay.

Nu volcht got gdm, met, y outzout
desolw is geseht, na gade vertroch /
bnyty y land. y is dade van met d bnydy
gdygery dny gdw te landy gdeomd Zyn,
Bot gdm volgt.

De 26 Juny Bobb gmdeldv ambassadeurs
Bare exdubare Intrede gdeade tot
wddny.

1698

Nota / Staat
voor des
prince's
zaarce
indijstwijt
sells.

De 29 Juni is den der moscovier princen tot woensd bij de Keijzer gemaect. Deselven is int voor vertrede door sijn Keijzerlijcke maigestwijnt met ongeddelyc Hoofd ontfangt. De Keijzer dichte sich vervolgens, Dags de prins wijgord sijn Bode op te setten, wassalve so bleve in Booge personagie, bijde met bloote Hoofd.

Nidmandt, als de Graaf van wallenstojn exeer Kamerhede, y de ex ex d'hofme van d' d' r' i' g' s' t' u' d' d' n' s' de d' d' r' t' y' g' d' a' n' t' l' e' f' o' r' t' / was t' d' g' d' u' w' o' o' r' d' i' g' s'.

Oock is van woensd geschreeven, als volcht.

De 5 Julij, de moscovier prins was de 3 d' d' e' in de Convent d' d' e' d' r' a / y godwel incognito, met het Hof op de Borty-Jacht, y wort veld farwen adngedaen. In godft betruygt in het abonecde, indut met de Keijzer, y den vergenodgde d' d' e' d' a' g' s' b' o' l' d' e' t' e' g' e' b' b' y' / als die, op w' d' e' t' e' h' i' j' van sijn indijstwijt als sijn Lidete broeder so minnelick ontfangt is.

Bij sonde oock bij de Keijzerin de viite afgeleget y bij deselven d' d' e' t' e' h' e' r' t' o' g' i' n' n' e' g' e' w' o' n' d' y' g' e' b' b' y'.

tot de vrijprings van de moscovier ambassade g' d' e' f' t' i' n' d' i' n' d' i' n' g' e' n' d' e' t' f' l' o' r' i' j' n' e' 's' w' e' d' e' t' e' g' e' z' i' c' h' t'.

12 dito / op het minlijck woensdags te g' m' e' n' e' n' doef g' e' h' o' n' d' y' / ward' o' d' e' d' e' h' o' n' d' e' t' m' i' n' i' c' a' l' t' e' t' y' met alderhand instrumente, Bot bal d' i' n' e' r' d' bij na de g' e' h' o' l' e' n' a' c' h' t'.

De moscovier princen hebbe de d' d' r' i' n' g' s'

van sommige mathematische instrumenten
ontfangt. In Sittich de Keijzerlijke School
de Konst Kamer, het vertrek in t wolke
de fadels padde tijs, de alder hand fraij
waxing bewaert wordt, de de bibliothek,
besichtigst.

De de Zijn de persoon van het gesant se
naar vuurtij, licht ook wel na Toung,
vertrekt.

1698

De 26 Juli, de morning Prince, sagt
de 23 daer in het professie Bij de de de
de grote mis, door de Kardinaal Sollonits,
singt, Biedt aldar Zijn maeltijt, voor
te water na prosburg, berags de Hongarij
Rezon, de 4 verder admiralen waardigst
quam de 24 dito te Ting. was de 25 dito
op het Keijzerlijke Tij School, na 's acht
midde af se dijt te Bor, de staat de
(wyl gister toets somme van het
gvoels, voor nijt gde Zijn) na vuurtij
de licht verder na Toung te vertrekt.

1698 D'2 Augustus Babby d' morgenweld d'
 prins boordmakende, d' d' andere moscoviters
 alhier tot wett-saandam In h'm loygdment
 edinge voornam moscovium handlade
 d' Juffers van amsterdam, met kostelike
 Spijs d' dranch, Bedelike getraectert.
 D' d' dito outfang d' solw alhier soethe
 tijdingh, dat In der Moscoen een groot
 tumult d' oproer was outstaen.

D' 30 Juli wort mit wind gescreven
 als volget.

D' moscovium ambassadeurs widd' d'
 28 dito uijt h'm loygdment te gintendorff
 met grote pompe ter Bedijdelijcke audidui
 opgehadt, oock 50 burgers van wind
 droegh In t' opdubad' d' presenty van
 d' ambassade, die bestond' in kostelijcke
 Zabds, armdlijng, goud d' Zilverw lakone
 d' andere rariteijte.

D' moscovium PRINCE dwelcke men
 gddaght hadde, dat op d' d' d' van got
 af gade der vorige post, d' d' d' na Itali
 adingevangh soude hobby, goestw voor
 den maal agt d' golaty, die is gitt d' d'

Met de gevolgs van 30 paerden, te voet na
den moscou vderdijft.

De 11 Augusti ward in 's grauwlagge/briden
van Wadny adngdcomy, Die meldy, dat
den den Voornadmitte moscoviss PRINCE
met 2 moscovin ambassadeurs de de suite
van 30 personen na moscovie vderrochly was
onnu In 4 dagge in den moscou te Zijn.
De derde ambassadeur is tot wny gblwy.

De 5 septembdr is nist den moscou gfszwy.
De Bdr gndraal lefont de get vderder
grootv gfsantsegay t welck in hollandt
de ander land is gdwelt. is gntdy
t ruyg gthcomy.

De 20 dito is gfszwy nist fracon.
allv de advisy nist moscovie, meldy den
parig, dat op de wddercomst van get
grootv gfsantsegay, In dat Rijk, allv
te den dumaal in rust de godd staet gdwend
de door de onderdany grootv de keldijny, den
omnifforddelijck blijfsegay over de
te gdwwoordigsdijet van Zijn czaar de
indijstdijet, betoont is.

1698

Op 19 October, Zijn de indergemelde prins [dwelck] alhier tot west-Saandam
 Dins lang is gdworst om te Looze boot-makij
] als oock de restderende moscovitors dwelck
 alhier, in de indergemelde stadt Kramor
 noch woond. Door groot Liddij van adusij
 met stativ, Nijt Gade Loijgdmunt, af-g
 Gadt. Na Amsterdam vertrock
 onnen voort na Gade vaderland te reijen.

Op 30 Novemb is gdschredij nijt
 smolensko in moscovij, als volgst.
 De briddij nijt Moscon, bovestigij de sgerij
 straffe In de maand van septembder, in
 de tegduwoordigsdijt van de Zaar, ay
 de groot getal Strclitzen, diwde Lijf-
 wachtdij van dij vorst zijn, en andre
 diw deel in de groot Rdbellij gobbdij gogadt,
 gddaan.

Bij de dijndudt Zijn de om het Peleostor
 In het welck de princesse Sojgia suster
 van Zijn Zaarco madijetsdijt, is Oygeflooty
 In Baar gesicht / ydgang.
 Twee der voornadiste stadt Juffere

van den Princessen, Zijn Eddendigs begraaf-
den, prinses Solonin, die gewest is ambassadeur
Solonin, die denigen andou boyaaren van de
Sandraal Romadonowski, die het moscovise
leden op de gronden van poolse geboude heeft,
het goet was, Zijn op de plaats gebransenki,
gedimpaldert. Twee monden der oorden
van basilins, Zijn Eddendigs gerabraacht,
om dat de steelitzen opgeest gaddij,
die onder patriach was gedimpaldert geworden
die dordels Lijck op den Tadt, bij de kercke der
B. Dridonldigheit, voor het yaldijs van de
zaar, sedmolin gduaduit, gdelogst. En
die vornaamste Predicker van het leden
dadr redert ledg oorde, gdelungd.

A.
1756

Also de Heeren Staaten van Holland
en westvrieslandt, soetken admisse gaddij
dat Zijn Keaserse Majestheit, op weg was
om in In dese landt en In de Haag, te kroon
soo Bobbe haer ed: gro: mo: niet hem solldig
4 gderij gdelogst ommen de selve tot doodtoren
te gaden ontmodt en te verwelldcomen, Dags
de 17 deend des avonts, is gdelde majestheit tot
amsterdam gparriodert, en aldaar van die gdelde
pntodert, als mede van de Heere burgerme^{re} der selve
stadt, verwelldcomt, en verseggt de selve ommen

Bem, met Zijn g'dvolgs, In de stads doolyt tractoer
doogs, Bij liet de Onvermindermans-art, van over
ruim 10 Jare g'doog, alhier wederom bl'ijet.

te
Land
Salo
mon
red
soy
tot
ma
van
g'd
nij
dat
stolt

Want Bij ging loogder te g'nij van de g' brant
groot moerovers g'andland, Daar g'ij troffelijck met
Zijn g'dvolgs, de d'ing Hollander bodde, g'tractoer
wordt, En de g' brant was zelfs mede den van de
taffelbedidind, Dags de w'le sulx de lange tijt d'ijde
En de g' brant gongder, Sojnd of got Zijn Zaar mede
belidde, dat Zijn taffel bedidind in mede wat syjnde
de w'le sij solde daer soe bogdrigs in ward, got w'delck g'ij
toestont. D'ing g'dder sprake met Bem soe
troffelijck, Dags Bij sojnd, Laat ons op Zijn timmerman
g'rodded. Daar was de troffelijck ledicant
met Zijn todbgoer g'dret, Omme aldare Zijn nagst
rust op te nding, Maar N'den, Bij uddet s'ne dne
de logt die op de vloek, En ligst daer op te slayd.

Jen
y
brad
in
g'd
van
d'or
g'd
g'd
nij
dit
stolt

Bij g'dt, als over ruim 10 Jare, wederom soe
u'dretigs met opmerkinge bodde, des g'dmede Land
magazijn de timmerworf, als mede die van de oost
ind. maatschappij, En sojndde op die timmerworf
soo sijt Bem got w'f van baas pool (die aldaar opp'd
baas is) sij loopt na g'dm toe, En sojst, Welldroom
alhier, pieter baas, Daar op sojst Bij, Wron god s'ndt
g'ij mij, sij antwoort Mij g'der, g'ij zijt immer over
10 Jare so die w'le in ons g'nij de ad de taffel toe
maaltijt g'dw'dt, Jck b'de de wrom van baas pool,
dod onghel'de Bij gaar met bojnd Zijn armd, de ruste
gaar soe vrieddelijck. Daar na s'ont de over
baas van dite w'f, die sojst mede Welldroom pieter
baas, Bij sojst oock, god s'ndt g'ij mij, Bij antwoort
van over 10 Jare doe w'f te s'and (w'den ander) s'ide
sojg'd medelid, Daar op g'ij de s'elnd mede vrieddel
ongh'led de ruste. Pieter ijf baas timmerman
op de w'f van . . . b'dd'nd tot oost-saandam, die
mede over d'ing Jare bij de Zaar in moerovind s'g'd

g'dt

Goest Gelyck metten, in nu in't laast van de maand
decemb 1716, tot amsterdam, bij Zijn Zaaarsch musij
wdder als 3 mnd, In familiare gespreck gewoest, en
de selve sojdd (ouder andrer) t dgen dito xidder rj
Jck indan noes dous tot saandam te kroon, om
het oude kalf te besodetig (namdntlijck, forndli
miezidli. kalf) En dan sal Jck u oock dous kroon
besodetig op u c. tinnorworf, v besid dat selij G
welckij tij bij na gemaect heb.

Fluus
Loran
groot
nijn
soyema

Thomas Jorials. die wdder over ddinge Jary bij de
Zaar in morcovia getimmerd Goest (bij widm mdd
mari Gitmans de arm ydring vrou, Zijn Zaaarsch wa
over 19 Jary, te Jary Gung, sode familiare u gewoest
d dour met Gaar, aldaar Jendvde Goest gedronckij
Goest wdder tot amsterdam, wdd den nijn met h d m
in t samd sprack gewoest.

Naddemaal de Zaarinnē swanger was, soo
wilde de Zaar, dat sij tot amsterdam Gaar
kraambedde soude gonde, tot die dijnē bēgoest
sij Gaar op wds tege de winter. En de gēstrack
van ons landt gaddē de voornaam Jagt tot wddel
gofondē, omme de Zaarinnē, af te galy, In
welck Jagt, sij de 12 Januari 1717 tot wddel is
vordont gewoest, Dags daar wdderom nētgandē
is sij des anderē daags de 13 Januari tot wddel
geluckigē vdelot van den Jongē Prins.

En dwil de Zaar, sigs noes tot amsterdam
was outgondend, soo Goest Bij aldaar de 14 dito
ontrent de middagē ay Zijn loijgendnt, vde dēprdd
van wddel, die bljē Maard, outfangē.

De 16 dito is van wddel gēgrom, dat, gmdēde
Jongēboordē Prins, noes op die dijnē dags van Zijn
goboorē des avonts, was gastermē tinnē 7 d nijnē
wdder over de sloetij gelūit widdē, yttē u het lē
gobaldnt d op de praalbedde gēdyt, de Zaarinnē
soude, so mē soet Gaar al vū swack bovmdē i

Op Zaar, is al op weg, d' onder-Zijl gdworst²⁵
om tot Saandam te kroon, Dagh d' sterckij stormwint
doode hem te zins reddij.

Daar na is hij belot gdworst door eenige widdien
sichtij d' onyverdelijgheid, sommige seggij ontfaan
om dat hij In eenige ongedoorlofd gards was ingegaan
anderij seggij, te veel gebddicht te hebbe, andij gdw
die beijde de se gult / Joh laet sulc voor't gden get
is / swant Joh weet dat niet zeggt.

Op 13 feb des morgens tusschij 7 d' d' nuy, komt de
Zaarinne, met d' staats Jagst van weid, tot
Amsterdam, word met d' raras gdraght op de gdw
graft, te gijer van d' agent van d' Zaar, daar hij
in selfs geloijgort was.

Op 5 Maart, godds tijts In de voormiddag, komt
Zijn Zaarsco maijstijet met d' Jagst van amwid,
alhier tot widd. Saandam, Vergefolsgayt met 2 a
3 princij Zijns zins, d' eenige wdiijngij v. sijn gdw
bedidudij, se gultij door de grote sluis, varij in d' ogte
saan ad get orf van forndis miedijls. Ralf / Kort
daar na, hadijlij sij, met dat Jagst (daar for. m. Ralf
d' soon niclars Ralf, ~~daar~~ mede Jugteddij ward) om
pladijerdij na de kroog, reddij wddrom om get middag
maal te gondi te gijer van for. m. Ralf, sij ward
in de saan Vergefolsgayt van eenige bodijer Jagstij, d'
d' middijgijte rodij se gijstijes beludij met mndijgij bogdrig
om d' Zaar te sij / Romdudij ad get orf van f. m. Ralf
loopt Bij niet get Jagst, dirvet in gijis / Daar stondij
veel mndijgij op de saan ordij om Bdm te sidij /
Nu na vij wat wagstans, komt Bij te gijer niet,
en besidij get rare ijs se gijstij, dat aldus op dat
orf stont, get woldij voor Bdm geogt d' bestol
was, om na morcovij te vordij, Bij gaat daar in
sittij met f. M. Ralf, Laet de maat daar in sette
toonde d' beionderij gdwodijgij daar in te hebbe, al't

bleede nijt Zijn 't same spracch die Gij dan, over
 hadde met J. m. Raaf, het wotche de indigdig
 indusche op de naacht sam-dry, wot konde Boer
 g wiltaan, Want Bij spracch godde udderdijts,
 Dou sagde de liden Zijn verroon, na Gijn bedgord,
 (Sulre godde in de gden ende gshoort, omw aeghe
 directis groot). Dou ay de maaktijt, die maer
 burgerlijck als voor de braaf soeyman was (want
 de Raaf, hadde dat also bedgord) Dito J. m. Raaf
 godde gesagt, dat Zijn zaackc madys, in die tijt
 van, zym, 19 Jurd, veel verandert was, te godde
 van Gonnudre g Ommengangh. En dat Bij, vermits
 de turck oerlog, g die mit noorde, In gde Jurg
 op Zijn dijge Boff tot moscon, was godde.

Dou sagde Gij met dat jagt, na de wit payide
 de roek, beidat daer Jure allde (als orde 19 Jurd)
 sde nauwdrig, In got te rugh sidore, last Bij
 sigs met de schijntu over de roekflood setg, op got
 landt van albort bloedde, sel int aldaar orde
 den verchous sgot godde, g beidat die stijdelmakere
 prooft dat suur-water daer de taruw ingwoddelt
 om stijdel van te make, Bij uddet de grote broek
 gemadelt stijdel, dat daer van de godde op
 godde oock de broek ay de van Zijn bedidude, die pro
 got, g spout got nijt. Middeldertijt ward de
 wde schijntu van trooge, saandijck, g wormdrude
 van amsterdam gstromg, logge aldane ay, de loog
 liden tredde daer nijt, g sig die groot-wort.

Bij troede met Zijn gfolckg, In dat jagt
 g staadt daer booy op, reddet sigs om, g om
 (als of Gij logge wild), nu kondt gij mij sidu
 want daer was de grote uddijgste de indusche
 (dou sags Belm mde, mijn didertmaest, Marik
 Jans) Daer ward wde Godje-jagte, uoge wde
 mde rodij-schijnties vol indusche, Bij was selb
 stuurman staet ay 't rode, En sijlt na de dante

Mijn Jongste Rints Rint tryntie Directes groot
 komt op de Zou ad loopy in mijn Gijns / smit Zijn
 Kinder spoeltuighe soen haetigs op de vloer, d' sogst
 bedde van, daar komt die Man In dat Jagst, die
 moet Jek sij / sij looyt soe haetigs als sij kan te
 Gijns mit, op de saan bij onse nabijes, die u ding had
 mede in de rooy-schijnt, d' rooy diegt ad dat Jagst
 du sij t. d. groot, d' de ander, sij d' zaaw, van na bij
 na had bogdery. Onder wile was Jek Jan Lorne liz.
 nomen, mede te Gijns mit godred, op de vlot schijnt
 gdelogh op de saan, Daar sij Jek, d' vdel ander, got
 Jagst aduhoomg sijls, d' also de wint wat sogdery was
 soe sijls d' diegt bij de oost sijde had, d' Roomende bij
 de wof van saas kramde, doe moste sij (tot ons smadek)
 wende, d' Roomd' dir det op ons adu, doe sagd Wij
 Zijn Zaarce madijstojt, van na bij, na ons bogdery
 van rondromme, d' In Zijn adugdijst, Bij stont selfs
 adu't rook, Gobbende op Zijn gooft, d' kort soe gring
 swarte paringhe, d' gduddu swarte wilt godt, Gobbende
 dieke swarte Rind vels, si. Gd in ddijgt tijt mit goburbe
 te Zijn / Was (vermits Zijn gduddu gduddu sichte)
 bledde van adugdijst / Bloede van ydsoon, d'
 vddidig in Zijn doou, gdelodet mit de Zilvred, d' d'
 lakidum rook, Daar over oude lduddu ongord
 mit de lddery Tidu wde d' d' winge d' b' d' / dan
 Gijng de Zabel ad. die princen wavy soe
 sledgt mit gdelodet, want sij had de grote paringhe
 op, d' roodt seharlakidum mantels om. Sij si. Gidte
 door de grote sluis ontrent te vijf mijl d' sijls na
 amstredam, In got adu. Gouwe van mdding gonde
 indusde.

De maart (Zijnde dingsdags) In de voor midda
 komt Zijn Zaarce madijstojt, nog maale
 mit de Jagst van amstordam, albir tot witt-
 sandam, vregesolleguyt mit vdeli grote hadde
 d' die 2 a 3 princen, d' de vier sauedide sijns rye

als mede de prins Kurakin, Zijn ambassadeur alhier
in de Baag, (welcke aldaar al eenige Jare in de qualiteit
gloft gediend) ~~over de zaak van de prins Kurakin~~
~~over de zaak van de prins Kurakin~~ Zij legde alhier met dat Jagt, bij de
Zinnwold ad. - De Zaarinn, met haar staat-
Juffers, In de Jagt apart, middig oock bij de Zinnwold
ad te leggen, dees Reeds niet / om dat haer Jagt groot
was, de vormitz got laag water, Daerom waert zij door
de grote sleijs tot ad got d'f v. f. m. Ralf, en gaet
(met haar staat-Juffers, die sode kostelike gesleet ware)
aldaar te Guin in, de Zaarinn sode kostelike uit-
gdoet, omgange met veel goet, yodde, de diamant
de andere edel gystedute (daer wort gelyst) wel drie
tonne goets waerdig.

De Zaar, was in Zijn Middig gewaet als voorled
vrijdag, troede uit dat gemelde Jagt / eenige van de
grote Boord, gaan na de dam, aldaar de groot segy van
flaas d'it, onder de Overtoom worde gevonden, zij sijn
daer wat na, en gaen de d'it na got Guin van f. m.
Ralf. De Zaar, gaet met 2 a 3 van Zijn geslechte
neder Nicolaas Ralf, langgs de Radijck van't hattede gat
de Boogden Zedijck op, In de wit papiermoolde de wal van
besiet aldaar mede alles sode unbedrijg (de wit mede
als voorleds vrijdag, in de moolde de Roet, Zijn gewoont
krijgdynt, blycke) gaet van daar te zing de
Boogden Zedijck langgs, te Guin van tomaz Josiab.
(voore gemelt, volgens belofte tot austerdam ad hem
gdaan) zij drincke aldaar Joffi / gaen van daar
na de Overtoom, besiet got segy, dat te d'it daar op
was, besiet tomaz de bloet, de alles got dat sulcx toe
gaet / de gadu d'it te Guin van f. m. Ralf / Bij
vriendent aldaar, dat Gerrit Ruit die sijn, de welcke
over de Jare alhier Zijn Guin waert is gewoont
daer J'guin tege over J'ndu sijn, voor R'ndest werck
saddt hem verhoefde om met de Zaar te gaan na sijn
loongement over z'ne de Jare, de sijn antwoort Nieu
J'ck heb de bruy van de Zaar, die voor got J'roon, J'ne

mijn Gijns, mii soo sebandlijk sloegst goest betadelt, / doe gaet
 dy Zaar (met dy van Zijn adol) zelfs, In de smiddorij, siet
 u dertigs tof, die bij Gdm was medende Belm mit de smit te
 ont snayp, / Bij Gdm na, wat dy sloeg bij de moorn, tredet
 Gdm (mit Koorwilt) In de smit, goest Gdm dy brader smits-
 Gander In Gande, daer mede moet Gij op dy Gdet ijder vdinge
 slag slaan. / Doe gaet gderit seut, met dy Zaar
 na dat onde loijgmdut, selint op de soldor, besiet Zijn
 onde slaxpftode, alle mede dy Ramortu daer Gij Zijn
 dootw in slag te dodu. / Bij was wel dy Galf iijer op dat
 Krimppduburg, / Saet wederom boeiig get overwindy
 van t seijx, / En doe na het Gijns van G. m. Ralf, aldaar
 goest dy Zaar, d Zaarinne, u dous al die adol, get
 middagemaal geseond, / Dewolche nu veel kortdelijker
 was, als die van dy s deder maand.

Juff. Alida van Aelst, Boest mede de Zaarinne
 met Zaar staat Juff. ad tuaffel, sion edty.

De Gerardus van Aelst reddicant alhier tot
 wsaandam, is (na voorgaande vrsodch, d vrlouf)
 gdtroomt te Buijse van G. m. Ralf, / En goest met dy
 Gdm doebiddige Eddrontu, Zijn Zaarre maegesteght
 alhier vdrwelledront, / En don Zodgy Eijchij wdnach
 ad Belm gdaan [dags met kortv bondige woord, om
 dat wel onderriegt was, dat sulx also moet geseidde]
 Bet welche Zijn Zaarre maeges. [oock staande]
 Kortdelijck d belidofdelijck met danchbaargdnt, bdaantwoord

D. g. van Aelst, Bdm Reddeende na de Zaarinne, Gij
 stont adustonds op, / En outfangst (in substantiu) d dselve
 Complimenty, / Dewolche Gij mede, sder belidof du danc-
 "delijck bdaantwoord. / Sulx is geseit tot

orvrentu van Juff. A. v. A. (booy gmdelt) d gtdwoord
 van D. g. v. Aelst, / u dous d gtootv mdnigste mdnigst

Doe gaan vdelv van al die grooty adol na dy oortoon
 dags dy Zaar, d Zaarinne, / d mede andrew van die adol
 gaan te Buijse mit, op de Zaan In Buij Jagst, / Vard
 agstet dy dam, medendy aldaar mit te tredde, / omme te
 gaan na het Gijns van Aelstio walingijs, Gijwrems van

Arcut Laesz. bloem, Om aldaar met gemak, het
 segh van dy overtoom te sij aflooy / Maar konde niet
 niet tredde, Want de gantsche Dam, voor d' agster
 was soo vol mensche, dat sij niet ad land konde tredde
 Daarom seghte sij door de groote sluis, en vande ad de
 woef van gemelde Buys, gaan aldaar In dat glaesz
 vertredtin, en sij dat segh van dy overtoom, redgt,
 aflooy, d' daer ware dy ongemiddne middigt Jongdus ju
 en vormits het lage-water, soo bleef het segh voor dy
 overtoom In de modder staddig. Doe de Zaar,
 d' Zaarinne, met denige van hun godseghay, adustont
 te Buys uit, tredde in't Jagst, varee soo seghlich af,
 dat verscheidn van hun geselschay, Moste ad boord van
 andre Jagst, g'fst wordy, ~~De Zaarinne~~
 doe wordt de Zaar, d' Zaarinne, wederom goeyd, van
 dy groote middigt mensche, oock van Alghieb, en
 trjntie. direks groot / Soe oock Jagst, gaf haer
 Zaaree ma sijn ~~stijte~~ Tode segoety. En sij varee
 also Na Amsterdam.

De 19 Maert des avonts, ontrent half-agst, Zijn de
 Zaar, d' Zaarinne, met hun Jagst van Amsterdam
 In dy hage adugstoomd, d' gegaan in't Buys van de Strins
 Kurakin, Zijn ambassadeur, het welck met dy wagt
 was voorin. De 20 dito Zijn sij door dy ylogstige
 deputate uit het middy van de Boderg staats gendraal
 door y goerd verwollskont. En redde des middags
 Na sechddovelingh, d' quidme togens dy avont op sorgvold
 De 21 dito voor midd. Bobbe de nitegdmun ministers
 d' andre groote Boderg, Zijn Zaaree ma sijn, opgdwag
 d' verwollskont, die middags Zijn hader Zaaree
 ma sijnste, oock op sorgvoldt gewordt, d' Bobbe
 aldaar met denige Boderg het middags maef g'ghond
 De 22 dito namiddags, ontrent half vier ure, quame
 dy Zaar, met dy g'volgs van denige Princen d' groot
 die in 4 Karoreg sate, in dy hage op't binnehoff voor't
 Tolligin van de goerd ydecommittivede Rad, d' aldaer uit

gte reddij Zijnde, bescijs Bij Garu Ramers, y daar na de Ramers
 van de Boorz staatz van Bollandt y widdt vridelandt, van
 de Boorz staatz y dueraal, y de te verd-Ramdr, En door boijde
 lautte stoude, godwol gaar Boogz moog, vordagert waz
 gegddel oyd, als in Zijn Zaaroc maaijs. In de Ramdr van
 Garu Boogz moe, tradt, widdt de selw sda vridndeljk out
 sangz, En door de nige Boorz outredat de galf nje met de
 discours onderhondt, doudelck die Monargh daer na ge
 loijdede tot In de te verd-Ramdr, van waer Zijn Zaaroc ma
 door de Ramdr van Gaar Boogz moe, oodt de galdre widdt
 redder In't collgij der gdecommittorde Tady, alwaer de
 selw met de prins Ruratin, de graaf van albmarch,
 de Boer Bam Gaar Boogz moe, gddoyntorde, En de vedtonn
 nje vander van ~~out~~ widdt, Zie sotted in de segnint dat in
 de Vijver lagz, En met 2 Wimpels vridert was, Daar na
 begaf sig Zijn maaijsteijt, met de nje vinder alldg onder get
 dote, alwaer de Radrs widdt oyggestoockt, y get vortechin
 widdt todu digst toegeslootz, de andere Boorz sate ay de
 tauffeltin, om te lotte op dat gem dat de soudt geseidde
 daer na kinnete in de Vijver die op vddi vlnatez met
 ydnommende waelties besot was, widdt ander galf nje langz
 door, y door, doudt de nje vinder gadd adngonoug, te sully
 doer blyckz, dat hij, godwol bonddy Zijnde, altijt widdt bij
 wat waeltin get segnint was. als dit geseijt was, ging Zijn
 Zaaroc maaij. door't collgij, na't binde Hof daer de
 Raxozz stoude, alwaer de militie in de wapouy stoude
 met vlijgend waandel y slaand trom, terwyl Zijn
 Zaaroc maaij. widdt van't Hof redd. Redde is die
 Monargh (Zijnde de 2 d maart) Na loijde vortroockt
 met voornidng om morgz widdt te Roomz, y dan na
 Rotterdam, Gollvoot sluis, y Zddlandt te gaan.
 En van daer na brabant y vlaandz, ommit besen
 alle de voornidste stoude, y besouder de Zdd-stoude
 oost dndz, dinkdrckz, de midde-gang van wardijk /
 y soo voorts na vranckrijck. Dade is gesejdede
 nje vranckrijck, in dato de 10 M di 1717 als volgst
 De Zaar van groot Turlandt tot bedruunt overne
 gebbende, quam vridagz 5 nagtz te 10 nje, onder't
 geldijde van de redgiment dragouder, in de stad Paris
 vddt

Wddle Prins, d' groot, die Zijn Majesteyt Gaddi outmo-
vredde d' d' d' tot in de Oude Louvre, d' In de vdrtrde
voor die monarcg todbedijt / die wagtig warig op ff. Gij
pladig g'p'ostodt / Bij de Introdde warig g'du flambanc
Bij tradt In Hilgijdt mit de Pralder na de Prande die mit
lichtig voor die was, d' Bij vout daer d' avondmaal was
Doo soo grote als kildijne f'gootde, het d' d' d' daer' on-
g'vredde / Bij nittigde nittig als d' w'dijngs b'f'g'ij
d' wat wijne / En na dat Bij de f'g'ongijt van de Wrdde
d' b'f'g'ont Gaddi, redet Bij te d'f' uijre na G'd' p'ald
van loedignidre daer' Bij ord' nagt d' / De mad' f'g'altij
de villeroij d' du teg' d' d' d' gaar' b' d' t, om Zijn mad' f'g'ort
te b' d' d' om te b'lijve, In de Louvre, med' te v'd' g' d' f'
darhalve brachtij Sij G'd' in de Narom van de l'v' d'
g'vredde mad' f'g'altij, na Zijn loijg' med' / De red' d' t
g'ing' d' d' saturday morg' d' te 10 uijre Zijn mad' f'g'ort
L' d' h' o' g' u' d' / De f'ou' v' r' a' t' u' d' i' j' d' e' door toelch' ontredt
d' d' u' n' i' j' / d' m' o' n' f' d' g' t' d' a' t' Z' i' j' n' k' o' n' i' n' k' e' l' e' g' o' o' g' h' e' i' t' d' e' r' w' e' g' h'
f' d' e' v' d' i' g' d' u' o' d' g' t' w' a' s .

Mildelore tijt, bleef gaar Zaaror mad' f'g'ort, de
Zaarinn, al die te lande, d' Medt tot amsterdam
besidde alles dat adu' d' r' i' n' g' s' w' a' d' r' i' g' s' w' a' s /
ouder' and' d' i' j' , is op d' 14 M'dij Zünd' v' r' i' d' a' g' s' 1717
tot Gaard' d' e' / d' p' l' a' d' i' j' d' e' / van de d' d' g' r' o' : a' g' l' l' . H' e' d' r' e' n
b' u' r' g' e' r' m' e' d' e' r' s' t' a' d' t' a' m' s' t' e' r' d' a' m' , g' d' o' r' d' o' n' d' d' i' t' , d' a' t
de f' g' i' j' j' e' r' s' , die gaar' f' e' d' y' g' v' o' o' r' d' e' s' t' a' d' t' , of op f' t' r' o' o' m
lagh, v' r' i' j' w' i' l' l' i' g' s' , gaar' v' l' a' g' g' d' d' w' i' n' y' o' d' t' s' o' u' d' h' l' a' t' e' s'
w' a' d' i' j' e' / t' o' r' w' i' l' e' op d' i' j' d' a' g' s' de Zaarinn, med' d' d'
a' d' m' i' r' a' l' i' t' e' i' t' s' - J' a' g' t' , d' v' d' d' e' a' n' d' e' r' e' J' a' g' t' e' , d' b' o' d' i' j' e' r'
G' o' t' p' l' a' d' i' j' d' e' s' o' u' d' e' h' o' b' b' e' s' op G' o' t' i' j' e' , tot na d' i' r' g' o' r' d' a' m
g' i' n' t' s' , d' G' o' r' w' a' d' t' s' t' e' Z' o' n' l' i' j' , om te s' i' j' d' e' s' p' i' d' g' e' l'
g' e' v' o' d' g' t' , van J' a' g' t' e' , a' d' m' i' r' a' a' l' s' , v' i' e' d' . a' d' m' i' r' a' a' l' s' , d'
f' e' g' o' u' t' e' s' b' i' j' n' a' g' t' e' s' , In ord' e' g' r' a' u' g' o' d' t' / als off' o' r'
Van d' d' g' r' o' o' t' e' o' o' r' l' o' g' s' - d' l' o' o' t' , d' e' k' a' t' t' a' d' i' l' l' e' w' i' d' i' e'
g' e' h' o' u' d' e' s' , d' e' w' o' l' c' h' e' m' i' t' L' o' s' - k' r' i' j' t' , d' a' g' g' o' r' op m' a' l' k' a' n'
d' o' r' d' v' i' j' p' g' a' r' d' , B' e' t' w' o' l' c' h' e' v' o' o' r' d' e' a' d' u' s' f' o' u' n' d' e' s'
m' e' d' e' g' e' n' d' i' g' b' l' i' j' k' w' a' s' t' e' s' i' d' e' . o' o' c' h' l' a' g' h' v' o' r'
f' e' g' o' o' t' e' s' f' e' g' o' o' t' e' s' op f' t' r' o' o' m' , die d' a' g' g' o' r' m' e' t' g' a' a' r' k' a' n' o' n'
f' e' g' o' o' t' e' s' .

29
Dij 30 augustus / als gide voorsz is gendelt /
ter maaltijt Zijnde t) huijs van J. m. Ralf /
swoorde Belm gdradgft, swat hem in van vran-
zjck, dogst, antwoorde dat Bij Immers soo
veel fabricke van konst, en inder van segdys-
benw, tot amsterdam, als In vranckrijck hadde
vdrnomen d' gedin, en de g'koning op de heder d'
sijders-graft, d' didrgelijck, bedroefde vranckrijck
niet te wijckd.

sojnd oock, dat van al Zijn dages gden dorps
als Zaandam gedin hadde, soo groot d' volckrijck
d' daer soo veel uogotij d' scoopmantheit, op
gedredt widdet / Bij wadte wel d' d'ing' sodanige
derp In Zijn Landt te B'bbd.

Belm wiert, met d' Compliment, de glas met
bide todgelbraght, daer op sojnd Bij Ich by met
de franc Compliments niet gddidnt, gdeft mij
de tran, en outfangd hdbbende, Dronck daer
hertigs iijst, seggende nu troude Ich drinck, soo
veel als mij Lutte, souden dat gij wddt god veel.

Bij hadde oock gesoght, dat gij in de oostzide tot
peterbaegh, d' g'zoodt kostelick Hoff liet
bouwd, daer gij in god todkomende Medd Zijn
Hoff meddende te gridd.

[Dij] sextend Zijnde woensdags, des avonts
hadme alhida te lande d' sebrickelijck
storne wint (somnige segge vdu orcran)
niet de weste, d' west te noorde, te d' iijst
tot 11 iijst toe, was desoloe op Zijn alid
gdright / swaar door veel booms Zijn iijst
de arde gdwadit, xams d' g'vols v. de huijs
dags in sijet-gelland, swaarde, want, te
dordrecht, Zijn veel hont-vlotts g'spilt
d' iodg g'stermt / Amits d' sehidlich en
verwaght) hoogde water-vlode, en tot

rotterdam was gdt water op 4 dūm 11.2
soo hoog als coijt, waar door veel hielders
Zijn onder gerdodt. d' veel kroepmansgryp
bedderend, t'welcke groote schade gheeft vdr
oorsaacht, daar outredt Zijn volder
dijctig door g'brechtig, seghed wonderbarl.
vdr op gdt drooge geset / de groote hred
tot rotterdam, gdt dact, t' dde Jngd slage
d' s' ghedijde hred t' ylatte lande mdd
also, d' s' ghedijde water moldus maaldy
slingesom, In d' brandt, d' ger, van
aelst, was doe t' d' tijt In Zuigt. gollan
d' gheeft alhier van de prediche stede
verhaalt dat Bij op 6 besouder ylaatz.
brandt hadde gesid / tot Beyle, Abram
mdd de kroepmansgryp d' gdt Buijs daer Bij.
de almaghtige goddt, d' goddt-dodude
godt s' geloofte d' gdaucht dat alhier
tot saandam gdt groote schade in gesid
de s' sept. predichte alhier d' gerardus
van Aelst, Zijn t' d' ps. 26 v. 9.
want, wanner moe gdricht op dde adde
Zijn, soo lddre de inwoonders der wrdt
gdrachtigsdijdt.]

De Zaar, In dat verbaest onwdder tot
amsterdam Zinde, wilde gdmijghe t' s' gijer wijt
om te vertredig, en wat sraghtige reddend, van
gdt groot gevaar Zindes lddend (India Bii sulcx
cudornam) Bii s' s' selcx soude begere, d' d' d' d'
d' andre voornam, vdrmoed, d' d' d' d' d'
waard, oock a' B' m' voor stelde, soo gaded s'
alle gdt quadet gdwodg, omw' B' m' te over-
redder dat Bii Gung 's Buijs bloed.

De Zaar het voornaamste In Vranckrijck
 beid Bobboud, is van daar gedyt na al
 g heeft het syen water ddingh tijt gebruycht
 en d'ijndelijck in't begin van de maand augustus
 wederom tot amsterdum bij Zijn Zaarinn gebrong
 en heeft d'ingestodd In noord-Hollandt wedij
 besigtigh, g besouder tot Boorn de admiraliteits
 timmerwerf, Dooch aldaar bekrant wordende, g
 de toerboot der mensche seden vdrmdingh v'uldigend
 roos Bij het Baan-padt en wdrtoech in den stilt.
 De 17 augustus is ontrout de stad amsterdum
 met 2 exquador, van groote, middelbare, en
 keldijne Jagst, tot vdrmaack van g'oude
 Zaar, de formdel g'gedungdort, syidgelgedugt
 gezoude.

Daar na is bij Utrecht na intrest g'gelderlandt.
 De 22 augustus quing de Zaar, g'Zaarinn op't loo.
 en de 23 dito op d'ingv'ander v'laatsg.
 De 26 dito quing (de avond) de Zaar, g'Zaarinn
 wederom int gelderlandt, tot amsterdum.
 De 30 dito, Zijnde maandags, is Bij alside wederom
 tot west-saandam te h'ijer van formdelis in g'iedl. Raaf
 gebrong, vdrfelt met de 10 vdrsoond, daar onder d'ingv'
 v'rimog, g'voock Zijn vridter, Aldaar Zijn bij
 heggmaals burgerlijck op Zijn v'roopmans gebractdort,
 en hebbe op het voogstoupadt beidra, de bodijpr-jagst
 dat op sta v'de frout, het wdelcke bij naderdurig besays
 g'Zijn godet d'innelijck daar van sijde, g'der op't d'ijnd
 van dat padt In de g'delgidtorij, danw sijde Bij
 tot den van Zijn bedidnde, siet g' dat nu w'd, ontgoudt
 het, op dat g' het mede alloo. d'oda frout, en van
 daar vdrden op het d'ijnd bij de traanfrout, jagst
 aldaar de traan frout, Dooch gingh s' in de m'
 (g'dnaande) in d'istte vdrmaingh, Aldaar d' de
 form. m. Raaf, ter beg'derte van de Zaar (op Zijn n

mit Johaen Lod, de Kortv oratin, dat
gedaan Zijnde, seijde de Zaar, tot Zijner
vrienden, soo moet gij oock doen, Maar gij
gibt te veel bijsoel.

De 4. seytdine geeft Nicolaas Kalf
(die is het eenigh kindt, van sijn vaders
moeder gmedde, formelis uingelidst, Kalf)
Mij J. L. N. selfs verhaelt d wortelt
het gduw volghet

De Zaar, was in de Vladdt wddch tot amsterd
op de admiralit, timmerwerf, bij de baas Jan
Jaluz. van reenen, daar seijst hij geeft
mij hondt na mijn sin, Ick sal u wat makid
het wolden gij tot mijnde gedaghtdinnu moet
bedward / In gdw d'elnu sulckd gontid als bij
beddorde / Bij mochtit dat alles braaf af mit
de vader, wddnt de dinn d d bijtoel, du
madchtit daar van in't seldijn, sou de dnt Jagstin
tot wvondringh van die het sagd.

du doe hij Zijn affsejdt van dito baas nam
om gelsed d kintd malbrandd vriduddelijch,
du sehouck die baas dlf Zilvde ydmingh
mit Zijn Zaarv madijstijds afbedeltsel daar
op gijtdinwolt, du daer boord nogg de grootde
gisejdnech, waer van dito baas de waardye
nidt wilden nodid.

De Zaar, hadde oock gesoght / tdy Kalf
vader, d soen, dat hij oock was vridont gdwddt
bij de sichte d storf. bedde van de zegerdende
burgdruu mit garrit booft, d die oudt burgdruu
mit Nicolaas witzd. du seijde daer hebbe
Ick vloord 2 van mijn koste vridud in golland

1717 de 2 feytemt is Zijn Zaarri Madijstaät //
van amstredam Vetrocted, na de Lande
Zijner Godesgappij, Willende onderwedijg
mondgelypdele Goudt mit de Konings van
Prüßen, en minschij, mit mede andere vorste
d Godes :

aloo is woddrom, Bollandt outlast van
dat Raare, en kostelijcke, Warschip .